

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 24 april 2014

MEDITATIE

Een boodschap voor mensen die zichzelf moeten afschrijven

Petrus had met vloeken en zweren zijn Meester driemaal verloochend en toen is het voor Petrus kwijt geweest. Wat zal de verklager der broederen in zijn binnenste gespot hebben: Gij hebt geen heil bij God. Je bent geen echt kind van de Heere. Het is alles bedrog in je leven geweest. Wat moeten de discipelen en de vrouwen wel denken, die hebben je allemaal afgeschreven.

Maar, o wonder van vrije genade. Wie Petrus ook wil afschrijven, de Heere Jezus deed het niet. Ook voor Petrus heeft de Heere willen lijden en sterven. Ook voor die schandelijke verloochening heeft Christus op Golgo-

... zegt Zijn discipelen en Petrus...

Markus 16:7 (midden)

tha verzoening aangebracht. Petrus ontvangt een aparte boodschap, een boodschap aangaande de opstanding van Christus. We lezen dat Petrus, ondanks alles wat er gebeurd is, toch naar het graf in de hof van Jozef van Arimathéa is gegaan. Want in de zaal van Kajafas is de liefde in zijn ziel voor Jezus niet gestorven.

Die liefde was uit God en daarom kan die liefde wel verflauwen, maar nooit geheel wegsterven. We weten dan ook hoe Petrus na zijn verloochening naar buiten ging en bitter geweest heeft. De liefde scheurde zijn hart. Door die liefde gedreven snelde hij ook naar het graf.

Maar wat moest Petrus daar doen? Wat moest hij daar zoeken? Ach, al zou Jezus hem nooit meer willen aankijken wat hij zich waardig achtte, dan wilde Petrus toch nog één blik op dat dierbare lichaam van die dode Jezus werpen. Dan zou Petrus Hem daar bewenen.

O, de liefde trok en de nood van zijn ziel dreef hem uit. Petrus was in eigen waarneming onbekeerd. De grond was weggevallen uit alles wat hij in zijn leven ervaren had. Een hel- en vloekwaardige was er overgebleven. Voor Petrus is het een afgesneden zaak geworden.

Daar loopt hij het graf in, maar het graf is leeg. Hij ziet dat de vrouwen gelijk hebben, die hem de boodschap gebracht hebben dat Jezus leeft en is opgestaan. Ja, ze hebben zelfs de opdracht gekregen dit aan de discipelen en in het bijzonder aan Petrus mee te delen. Wat een wonder, ook aan hem. En nu het grootste wonder. Ook voor Petrus opgestaan, want we lezen in Lukas 24:34 "...en is van Simon gezien". Waar dat gebeurd is en wanneer dat gebeurd is, staat niet beschreven. Ook niet wat er toen tussen Jezus en Petrus heeft plaatsgegrepen. Dat laat zich ook niet beschrijven. Wie zal in woorden kunnen zeggen wat dat is om, als een arme doodschuldige zondaar, Jezus te vinden, Die gekomen is om te zoeken en zalig te maken dat verloren was. Die liefde is nooit te peilen, noch onder woorden te brengen. Van Simon gezien, die diepgevallen, die goddeloze vloeker.

Voor Petrus en voor Gods kerk is dat nooit klein te krijgen. O, Jezus leeft, en dat voor zo één. Beladen met hun schuld ging Hij de dood en het graf in. Maar Hij is opgestaan en leeft.

En nu de grote vraag ook aan u lezer(es), een vraag van levensbelang. Is Hij ook voor u opgestaan?

Petrus heeft op die levensvraag een antwoord gekregen. Hij heeft mogen leren wat vrije genade is. Petrus heeft zelf geleerd wat hij moest gaan prediken. Een dood- en doemwaardig zondaar en daartegenover een Jezus, Die alles heeft aangebracht. Die Zich over de voornaamste van de zondaren ontfermt. Want ook voor zo'n Petrus was er nog zaligheid.

O, dan kan het voor de grootste van de zondaren ook nog. Als wij maar bukken mogen en onze zonden belijden. Was Christus in de dood gebleven, dan was het onmogelijk, maar Jezus leeft en Hij kan doden levend maken. O, valt Hem dan te voet en bedel om Zijn levendmakende Geest. Die Geest, Die ook nu nog levend maakt.

Doetinchem, ds. A.B. van der Heiden

Inhoud

- 1 Een boodschap voor mensen die zichzelf moeten afschrijven
- 2 Commentaar:
Onrust in Oekraïne
- 3 Stem uit het verleden
- 4 Een bede- en boetedag (1)
- 5 Verjaardag koning
Willem-Alexander
- 5 Even maar...
- 6 Ben ik wel uitverkoren? (1)
- 7 Woord en beeld
- 8 De Proloog van Johannes (5)
- 9 De geschiedenis van
Titus Kloze (6)
- 9 Zondag 11 mei Dag van
schuldbelijdenis en gebed
- 10 Boekennieuws
- 11 Kerknieuws
- 13 Berichten

Onrust in Oekraïne

Ongetwijfeld zullen de lezers van De Saambinder de ontwikkelingen in Oekraïne volgen. Vanuit de deputaatschappen Israël en Bijzondere Noden wordt dat met bijzondere belangstelling gedaan. Wat heeft de bezetting van de Krim door Rusland te betekenen voor het werk dat daar gedaan mag worden? En wat voor gevolgen heeft de aanhoudende onrust en spanning voor de Joods-christelijke gemeente in Zhitomir en daarbuiten?

In Zhitomir mag door het deputaatschap Israël onderwijs gegeven worden in de geloofsleer en alles wat daarbij hoort. Dat onderwijs wordt gegeven aan een aantal leiders van de Joods-christelijke gemeente daar. Zo krijgen zij onderwijs in dogmatiek, exegese, Bijbelkunde, kerkgeschiedenis, ethiek en Judaïca. We mogen opmerken dat dit onderwijs door hen niet alleen op prijs wordt gesteld, maar dat het ook doorwerkt in de gemeente. Het is te horen in hun spreken en bidden. Het onderwijs wordt

gegeven op afstand via e-learning. Drie keer per jaar wordt een seminar belegd. Dan wordt dieper op de stof ingegaan en op de praktijk. Vanuit Simferopol op de Krim volgen twee leiders dit onderwijs en bezoeken zij de seminars. Daarvoor moeten ze vrij nemen van hun werk en een reis maken van 840 km heen en 840 km terug. Ze hebben er veel voor over. Het is maar zeer de vraag of zij nog in staat zijn de seminars bij te wonen, nu de Krim zich van Oekraïne heeft afgescheiden. We mogen deze mannen, Sasha Zlatovierov en Wladimir Gorshkous, wel de Heere bevelen of Hij voor hen zorgen wil.

Corruptie

Dat mensen in Oekraïne bereid zijn hun leven op het spel te zetten om tot een andere regering te komen is te begrijpen als we bedenken dat de corruptie in Oekraïne ongekende vormen heeft aangenomen. Als we aan Italië denken, denken we aan de maffia, maar in de Oekraïne is er niet minder sprake van een maffia. Door

een gerenommeerd accountantsbureau is Oekraïne bestempeld als het op twee na corruptste land ter wereld. President Janoekovitsj woonde in een paleizencomplex van 140 ha, bijna zo groot als de stadstaat Monaco. Dat paleis was vroeger van Sovjetleider Chroetsjov als hij in de Oekraïne moest zijn.

De corruptie binnen de overheid en in de economie heeft de samenleving volledig ontwricht. Ambtenaren moeten worden omgekocht, anders krijg je niets voor elkaar. Wat de lagere ambtenaar aan omkoopgeld ontvangt, hiervoor moet hij weer een deel afdragen aan een hogere ambtenaar en die weer aan een hogere.

We hopen dat ondanks de voortdurende onrust en spanning in Oekraïne de verkondiging van het Evangelie onder Jood en heiden meerdere voortgang mag hebben en gehoor zal vinden.

Pensioenen van mensen die met gevaar voor hun eigen leven gewerkt hebben in zeer vervuilende industrieën, worden soms ineens stopgezet. Een vrouw van 78 vertelde dat ze moet rondkomen van 150 euro in de maand. Daarmee is deze vrouw nog een van de bevoorrechten. We weten dat er vele anderen zijn, die het nog met veel minder moeten doen.

In Rusland zijn de pensioenen in ieder geval drie keer hoger. Het is dan te begrijpen dat vooral de Russisch-sprekende bevolking zich liever onder Russisch bewind bevindt. Men vergeet daarbij dat het in de tijd van de voormalige Sovjetrepubliek bepaald geen vetpot was onder het communistische regiem. Om over vrijheid van godsdienst en persvrijheid maar niet te spreken.

Gaarkeuken

Vele mensen zijn voor hun dagelijks voedsel aangewezen op de gaarkeuken. Al vele jaren wordt door het deputaatschap Bijzondere Noden geld beschikbaar gesteld voor een aantal gaarkeuken in Zhitomir en satellietsteden. Het aantal mensen dat op deze gaarkeuken is aangewezen, neemt hand over hand toe. Oekraïne balanciert op de rand van een faillissement. De nood is groot. Door de

De corruptie binnen de overheid en in de economie heeft de samenleving volledig ontwricht. Ambtenaren moeten worden omgekocht, anders krijg je niets voor elkaar.

Joods-christelijke gemeente in Zhitomir kunnen door de steun vanuit Nederland op dit moment dagelijks ongeveer 250 mensen worden voorzien van een eenvoudige warme maaltijd. Daarnaast worden vele anderen uit verschillende fondsen dagelijks gevoed. Op deze wijze komen deze mensen ook in aanraking met het Evangelie. Voor zover mogelijk wordt de maaltijd met gebed begonnen en wordt er uit het Woord van God gelezen.

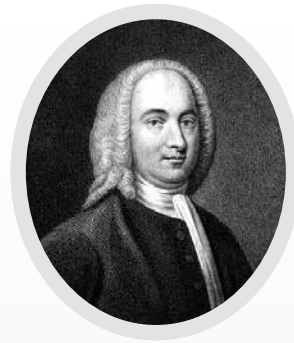
Er zijn vele andere noden in Oekraïne. Het zal een zeer lange tijd vragen voordat het land er economisch en financieel weer wat bovenop komt. Vooral als we bedenken dat de economisch belangrijke gebieden juist in het oosten liggen. De Russen zullen alles proberen om die gebieden onder hun heerschappij te krijgen. Dat geldt ook voor de Krim. Het schiereiland de Krim is, hoewel voor een groot deel steppegebied, economisch belangrijk, mede door het toerisme aan de oevers van de Zwarte Zee.

Het deputaatschap Bijzondere Noden probeert samen met het deputaatschap Israël in de voortdurende en toenemende nood enigszins te voorzien. Het is nu meer dan ooit nodig om onze vrienden in Oekraïne te laten merken dat we met hen meeleven, niet alleen met woorden, maar ook metterdaad. U kunt het banknummer van het deputaatschap vinden in het Kerkelijk Jaarboek. Omdat niet iedereen dit Jaarboek zal bezitten, vermeld ik het bankrekeningnummer voor particuliere giften: NL52INGB000030747 ten name van Deputaatschap Bijzondere Noden. We hopen dat ondanks de voortdurende onrust en spanning in Oekraïne de verkondiging van het Evangelie onder Jood en heiden meerdere voortgang mag hebben en gehoor zal vinden. Dat er velen mogen zijn die niet alleen arm zijn naar de wereld, maar die arm zijn van geest. Dat is ons uitzien.

Capelle aan den IJssel, ds. W. Silfhout

Niemand is zo leeg van genade als hij die zich inbeeldt vol te zijn.

Thomas Watson

Ebenezer Erskine
1680-1754

De opstanding uit de dood is enkel genade

U weet, dat Christus door Zijn eigen kracht, door de kracht van Zijn Goddelijke natuur is opgestaan: 'Hij is krachtiglijk bewezen te zijn de Zoon van God, naar de Geest der heiligmaking, uit de opstanding der doden.' Indien u dan ooit door Hem geestelijk bent levendgemaakt en indien u Zijn opstanding ook deelachtig bent, en wanneer Hij voor u de Opstanding en het Leven is, dan zult u - daar ben ik zeker van - eveneens iets zijn gewaar geworden van de 'kracht van Zijn opstanding.' Want het is dezelfde 'uitnemende grootheid van Zijn kracht,' die u moet opwekken en doen geloven: 'dat God Christus uit de doden heeft opgewekt.' Ik twijfel er niet aan, ja, ik ben er zeker van, dat iemand, wanneer Hij Christus, de Opstanding en het Leven, ook deelachtig is, van het arminianisme genezen is. Hij zal dan niet meer zeggen: ik heb de kracht om mijzelf te bekeren en ik heb kracht om zelf te geloven! Hij zal erkennen, dat hij het niet aan de kracht van zijn eigen wil, maar aan de kracht van vrije, soevereine genade verschuldigd is, die hem van de dood tot het leven gebracht heeft!

Christus is door Zijn opstanding uit de doden, krachtig bewezen te zijn de Zoon van God, naar de Geest der heiligmaking. God de Vader, Die over Zijn opstanding uit de doden spreekt, zegt: 'Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegeneerd.' Niet alsof de generatie van de Zoon is begonnen bij Zijn opstanding, nee, zeker niet, want: 'Wie zal Zijn leeftijd uitspreken?' Of volgens de Engelse vertaling (King James): 'Wie zal Zijn generatie verklaren?' Die generatie was van alle eeuwigheid. Een eeuwige Vader moet een eeuwige Zoon hebben en daarmee wordt Zijn wezenlijke Godheid bedoeld. Maar Zijn opstanding uit de doden bewees krachtig, dat Hij de Zoon van God was.

Indien u ooit uit de doden bent opgestaan, dan is uw kinschap daaruit ook in enige mate aan u verklaard. Op hetzelfde ogenblik, dat het nieuwe schepsel geformeerd wordt, en de zuigeling in de genade begint te leven, legt die zuigeling zich erop toe, te roepen: 'Abba, Vader, tot de Vader van onze Heere Jezus Christus,' hoe het ook door de overmacht van het ongeloof onderdrukt en gesmoord wordt. Wanneer het geloof het hoofd maar enigszins begint op te heffen, is de taal van het nieuwe schepsel: 'Gij zijt toch onze Vader, Gij, o HEERE, zijt onze Vader, onze Verlosser vanouds af is Uw Naam.'

Ebenezer Erskine

Een bede- en boetedag

Inleiding

Onze Generale Synode 2013 heeft besloten om alle gemeenten op te roepen om op zondag 11 mei een bede- en boetedag te houden. Tegelijk zal op deze zondag in de morgen-dienst een kanselboodschap worden voorgelezen. Dit is een bijzonder besluit dat de synode niet zomaar genomen heeft. Ons is gevraagd om via De Saambinder wat uitleg en informatie over dit besluit te geven.

In dit eerste artikel gaan we in op wat de aanleiding tot dit besluit is geweest. In het tweede staan we stil bij het besluit om een bede- en boetedag uit te schrijven en hoe de synode zich voorstelt dat dit praktisch gestalte krijgt op 11 mei. In het derde artikel gaan we in op wat het inhoudt een bede- en boetedag te houden.

De aanleiding tot dit besluit

Op de agenda van de Generale Synode stond een zogenaamde "instructie" van de Particuliere Synode Oost. Daarin verzoekt de PS Oost de Generale Synode 'een kanselboodschap te laten uitgaan aan de gemeenten met een ernstige en bewogen oproep tot

bekering vanwege de nood der tijden'. In de toelichting bij dit verzoek wordt gewezen op de vloedgolf van wereldgelijkvormigheid die ook onze gemeenten binnenstroomt. Ook wijst de instructie op het feit dat onze jongeren zo weinig in aanraking komen met leesbare brieven van godzaligheid. Daarnaast wordt ertoe opgeroepen dat ook ambtsdragers de hand in eigen boezem steken.

In het licht van al deze zaken wordt voorgesteld om in een kanselboodschap aandacht te vragen voor de noodzaak van innerlijke verworteling in de bevindelijke waarheid in de prediking, pastoraat en catechese. De toon van deze kanselboodschap zou moeten zijn die van verootmoediging en schuldbelijdenis. Ook zouden de ambtsdragers opgeroepen moeten worden om zich temeer te oefenen in de verborgenheid des geloofs en de gemeenteleden met ernst te wijzen op alle gevaren die onze gezinnen overspoelen en die onze jeugd wegtrekken van de leer die naar de godzaligheid is.

Een kanselboodschap laten uitgaan heeft een groot gewicht en is iets uitzonderlijks. Er moet een heel drin-

gende noodzaak zijn om dit te doen. In onze gemeenten is voor het laatst een kanselboodschap uitgegaan vanuit de Generale Synode in 1971. Ds. A. Vergunst had toen een preek geschreven voor de vacante gemeenten over Romeinen 12:2.

Rapport

Op de synodetafel lag ook een rapport "Kerk-zijn in een seculiere samenleving" van de gelijknamige synodale commissie zoals die op de vorige GS was ingesteld. In dit rapport wordt helder in beeld gebracht wat er allemaal gaande is in onze samenleving en welke invloeden dit alles heeft op de kerk in het algemeen en ook op onze eigen gemeenten.

Het rapport brengt al deze zorgelijke ontwikkelingen onder woorden. Te vrezen valt dat we nog maar aan het begin staan van een proces dat steeds sneller gaat en zal maken dat de kerk naar de rand van de samenleving verdwijnt. Zijn we ons er wel voldoende van bewust in welke tijd we leven en welke zware tijden we tegemoet gaan? Drukt de nood der tijden ons wel?

Onze gezinnen komen steeds meer in nood en onze jongeren staan in de branding van de tijd. De tijdgeest die ze inademen staat heel ver af van een christelijke levenshouding.

Het rapport mondt uit in het voorstel aan de Generale Synode om naar onze gemeenten een indringende oproep te laten uitgaan tot inkeer, tot vreemdelingschap en tot schuldbelijdenis en verootmoediging. Het rapport stelt voor om een kerkelijke boetedag uit te schrijven.

De nood in ons land en onder ons volk dringt daartoe. Maar ook stelt het rapport dat het nodig is om onze gemeenteleden van de grote geestelijke nood te doordringen en met elkaar als gemeenten ons te verootmoedigen voor de Heere.

Het rapport verwijst met de oproep tot zo'n boetedag naar Joël 2:12-17. Daar lezen we in vers 12-14a: 'Nu dan ook, spreekt de HEERE, bekeert u tot Mij met uw ganse hart, en dat met vasten en met geweene en met rouwklage. En scheurt uw hart en niet uw klederen, en bekeert u tot den HEERE uw God; want Hij is genadig en barmhartig, lankmoedig en groot van goedertierenheid, en berouw hebbende over het kwade. Wie weet, Hij mocht Zich wenden en berouw hebben'.

(wordt vervolgd)

Rijssen,

ds. A. Schreuder

In de kanselboodschap wordt aandacht gevraagd voor de noodzaak van innerlijke verworteling in de bevindelijke waarheid.

Verjaardag koning Willem-Alexander

We willen als redactie en lezers van De Saambinder koning Willem-Alexander van harte feliciteren met zijn verjaardag. Op 27 april hoopt hij 47 jaar te worden.

Het is de eerste verjaardag die hij als koning mag vieren. Samen met zijn vrouw, koningin Máxima, en de kinderen wensen we hen de zegen van de Heere toe. Vorig jaar mocht hij het gewichtige en verantwoordelijke koningschap op zich nemen. Hij zal de zegen van God ontvangen in de weg van het gebed. Een ootmoedig gebed, buigend voor de Heere. De gunst van het volk staat dan niet voorop, maar de gunst van de Heere. Dit gebed kan ontvangen worden uit de verdienste van de Ko-

ning der koningen. Zouden we deze zegen onze koning niet van harte toewensen?

Dan past het ook ons om voor de koning en degenen die hem omringen te bidden. Mogen we daar de lezers van De Saambinder toe oproepen? Het is een bijzonder voorrecht dat wij koning Willem-Alexander mogen hebben. Een koning met Godsvreze is goed voor ons land. De Heere geve hem die genade in leven en sterven. Dan is er een dienen in afhankelijkheid. Daar is hij en daar zijn wij goed mee. De band met het godvrezende voorgeslacht mag dan worden ervaren. Het heden en de toekomst zijn weliswaar belangrijk. Het besef van een verleden met God is echter zo onmisbaar. Daar werd

in beleefd en gezongen: 'Mijn schild ende betrouwen, zijt Gij o God mijn Heer'. Op U zo wil ik bouwen, verlaat mij nimmer meer'.

We wensen hem met zijn gezin en zijn moeder een goede dag toe!

Namens de redactie,
ds. C. Neele

Even maar...

God dient de mens

'God dient de mens...'? Neigt dat niet wat naar algemene verzoening? Toch is het een uitdrukking uit artikel 12 van onze Nederlandse Geloofsbelijdenis. Dit artikel belijdt op grond van de Schrift: 'Wij geloven dat de Vader door Zijn Woord, dat is door Zijn Zoon, de hemel, de aarde en alle schepselen uit niet heeft geschapen (...) dat Hij ze ook onderhoudt en regeert naar Zijn eeuwige voorzienigheid en door Zijn oneindige kracht, om *de mens te dienen*, teneinde de mens zijn God diene.' Daar staat het dus: 'God dient de mens opdat de mens God zal dienen.' Wat wil daarmee gezegd zijn? De Almachtige bracht eerst alles tot stand. Nu is Zijn kracht niet minder nodig om alles in stand te houden. Als Hij Zijn hand er niet onder houdt, wordt alles een chaos. Dat noemen we Zijn 'onderhouding'. Als Hij Zijn hand er niet bij en in houdt, functioneert het niet. Dat noemen we Zijn 'medewerking'. Als Hij Zijn hand aftrekt, bereikt Hij

Zijn doel niet. Dat is Zijn 'regering'. Dit zijn de drie aspecten van de voortdurend zorgende Schepper. Dit wordt dus Zijn *dienen* genoemd. Het is wat: God dient de mens! Ondanks een overvloed van zonde en schuld. Ondanks een niet ophoudende stroom van ongerechtigheden. God dient u en mij! Paulus belijdt dit feit vrijmoedig tegenover de Griekse heidenen: 'De God Die de wereld gemaakt heeft (...) also Hij Zelf allen het leven en de adem en alle dingen geeft (...) opdat zij de Heere zouden zoeken (...) hoewel Hij niet ver is van een iegelijk van ons. Want in Hem leven wij en bewegen ons en zijn wij' (Hand. 17:24-30). Deze 'wij' zijn echt niet alleen Gods kinderen, maar dat zijn *alle* mensen. Dát bedoelt de NGB met 'God dient de mens'. Zonder de kracht van de Schepper kunnen we niet ademen en niet bewegen. Zonder Hem kunnen we helemaal niets. Waarom doet God dat? NGB 12 zegt: 'Met het doel dat de mens God zal gaan dienen.' Paulus voegt

er daarom in Handelingen 17 aan toe: 'Het doel is dat de mens zich zal bekeren en voorbereid worden op de grote Godsontmoeting' (vers 30). Misschien zegt u: 'Ik merk zo weinig van God ... Ik zie zo weinig van Hem...' Terwijl Hij voortdurend bezig is ons te dienen. Terwijl Hij Zijn zorg over ons uitbreidt. Terwijl de hand van de Almachtige ons voortdurend het leven en de adem geeft. Wat staat daar dagelijks van onze kant tegenover? Wee, als God Zijn hand aftrekt en onze adem inhoudt!

Leeft het voor u dat elke beweging, elke ademhaling u herinneren aan onze Schepper. Hoe is het met: 'Opdat we aan Hem denken, Hem zoeken (Hand. 17:27) zouden?' En met: 'Opdat we in de weg van waarachtige bekering tot God en een waar geloof in Christus Jezus (Hand. 17:31) Hem dienen zouden.' Proeven we Zijn liefdedienst? De Heere heeft er recht op. Hij is het zo waard!

v. A.

Ben ik wel uitverkoren?

In verschillende Zeeuwse dorpen is deze brochure in de achterliggende weken verspreid. Huis aan huis. Hij is bedoeld voor mensen die vastgelopen zijn met de uitverkiezing. Een eenvoudige oplossing wordt aangedragen. God wil niets liever dan dat iedereen behouden wordt. Daarvoor zond Hij Zijn Zoon om voor de zonden te sterven. Het enige wat God nu vraagt, is deze genade als een 'cadeau' te accepteren. Dat klinkt aantrekkelijk!

Het is niet mijn behoefte om in deze artikelen een brochure af te branden die met de beste bedoelingen is samengesteld. Ik voel geen behoefte om elk woordje uit de brochure "Ben ik wel uitverkoren?" op een goudschaaltje te wegen. Ik ben de uitgave niet gaan lezen om te zoeken of er misschien een zin in staat die niet helemaal gelukkig is geformuleerd. Wel kreeg ik verschillende vragen over de brochure. Wel voel ik behoefte om mee te denken met hen die door deze uitgave in verwarring zijn gebracht. Wat is nu waar? De prediking die we elke zondag horen, of deze brochure? Want, dat voelen ze goed aan, er zit een behoorlijk verschil tussen deze twee.

Bedoeling

Veel mensen tobben over de vraag of zij uitverkoren zijn. Dat is de insteek geweest om de brochure te schrijven "Ben ik wel uitverkoren?" Als ik het goed heb, dateert de brochure van zomer 2013. Sinds die tijd is hij op een aantal punten aangepast en verscheen hij ook in een kortere jongereneditie.

Wel, er kan weinig tegen zijn als er een brochure verschijnt over een vraag die reëel is. Hoeveel boeken zijn er in de loop der eeuwen al verschenen rond zielenvragen? Het is een voorrecht als die vragen vanuit Gods Woord belicht worden.

Vragen rond de uitverkiezing kunnen mensen terneerdrukken. Het leerstuk kan met zo veel kracht op ons afkomen, dat we een verlamd gevoel overhouden. Bij velen is de gedachte

al opgekomen: Als ik niet uitverkoren ben, dan... Over zulke vragen moeten we niet heen stappen maar ze vanuit Gods Woord proberen te beantwoorden.

Mooi is het ook dat de samenstellers er veel tijd, energie en ook geld voor over hebben om de brochure te verspreiden. Men kan ze per honderden of duizenden bestellen. Gratis.

Een beetje vervelend vind ik wel dat alles anoniem gebeurt. Veel mag ik daar niet van zeggen, denk ik. Ik lees immers: 'God heeft ons duidelijk gemaakt dat wij anoniem moeten blijven in het belang van deze zaak'. En toch vind ik het niet netjes. Als we ergens voor staan, geven we anderen de mogelijkheid om ons zo nodig ter verantwoording te roepen. Daaraan onttrekken we ons als we schuil gaan achter de anonimiteit.

Wat is nu waar? De prediking die we elke zondag horen, of deze brochure? Want, dat voelen ze goed aan, er zit een behoorlijk verschil tussen deze twee.

Probleem

Mijn grootste problemen met de brochure betreffen echter de inhoud (daarover gaat het in de volgende twee artikelen) én wat er in de brochure *niet* staat geschreven.

In de verantwoording bij de brochure lees ik dat de auteurs 'bewust' weinig geschreven hebben over de zondeval, de doodstaat van de mens en de soevereiniteit van God. Dat vind ik aangrijpend. Wie deze onderwerpen bewust overslaat, heeft heel veel uit te leggen. Is het mogelijk om met weglating van deze kernzaken een eerlijke en evenwichtige brochure te schrijven? Uit de inhoud zal blijken dat het niet gelukt is.

Waarom zijn deze onderwerpen dan zo bewust weggelaten? Ik laat de samenstellers zelf aan het woord: 'Degenen voor wie deze Bijbelstudie be-

doeld is, horen hier al zoveel over'. O, dacht ik, richten de pijlen zich daarop? Is dat de oorzaak dat de brochure verspreid is in Zeeuwse dorpen met een grote Gereformeerde Gemeente? Moeten de mensen verlost worden uit de strikken van een prediking die opkomt uit Gods welbehagen, die de zondeval en de doodstaat van de mens niet overslaat?

Wanhopig

Een gevoel van verdrietige boosheid kon ik moeilijk onderdrukken. De bedoeling lijkt edel, maar er zit een adder onder het gras. Een adder die we in onze tijd vaker aantreffen, ook bij organisaties als Jij daar! en Heart-Cry. Regelmatig proef je een geest om jongeren en ouderen te 'bevrijden' uit een bekrompen leer, die mensen maar wanhopig maakt. Van de boodschap die je elke zondag hoort, krijg je het benauwd, maar er is ook een ruim Evangelie! Een hoofdstuk in de brochure luidt veelzeggend: 'Maar mij is altijd iets anders geleerd. Hoe weet ik nu wat de waarheid is?' Het antwoord? 'Wat God in Zijn Woord zegt, is belangrijker dan wat mensen zeggen'.

Natuurlijk is dat laatste waar. Maar binnen het verband van de brochure komt me zo'n zinsnede niet aange-naam over. Hij wekt de suggestie dat de brochure aan de kant van Gods Woord staat en dat de zondagse prediking behoort tot 'dat wat mensen zeggen'. Zo wordt een oneigenlijke tegenstelling opgeworpen, die verwarring zaait. En dat heeft de brochure inderdaad gedaan.

(wordt vervolgd)

Middelburg,

ds. J.M.D. de Heer

Woord en beeld

De beamer in de kerk

Hoe doe je het dan bij een doopdienst? Mogen de ouders zelf foto's van hun baby aanreiken voor de beamerpresentatie? De predikant heeft toch veel minder oogcontact met de hoorders, wanneer je in de kerk veelvuldig een beamer gebruikt? Wanneer is er sprake van een te grote dominantie van het beeld?

Allemaal vragen rondom beamergebruik tijdens de eredienst. In steeds meer kerken is de beamer in gebruik. Nog niet zo lang geleden, had ik er nog nooit van gehoord.

“Dat zetten we gewoon op de beamer”. Dit is de titel van “een werkboekje voor de eredienst”, van de hand van de Barneveldse theologe Geertje de Vries (uitg. Boekencentrum, Zoetermeer). Het gaat om bezinning op vragen rond beamergebruik in de kerk.

In verschillende kerkgenootschappen in ons land projecteert tegenwoordig een beamer liederen, teksten en beelden. En ook al staan we binnen onze gemeenten hier ver vandaan, toch is het goed deze ontwikkeling te volgen. Om elkaar op te scherpen! Misschien wel om te waarschuwen.

Ik zal eerst een paar van de in dit boekje genoemde *voordelen* noemen. Een beeld spreekt ons gezichtsvermogen aan. Dit zintuig heeft een sterkere werking dan het gehoor. Het schermgebruik geeft de predikant sneller de mogelijkheid interactief met de gemeenteleden te communiceren.

Het “beamteam” van de gemeente kiest zelf een filmpje over bijvoorbeeld Zuid-Soedan, omdat daar zondag voor gecollecteerd wordt. Tijdens de collecte wordt het getoond. De mededelingen, die meestal aan het eind van de dienst worden gedaan, staan nu voor de dienst al op het scherm. Iedereen kan ze rustig lezen.

De brochure zelf bevat ook heel wat kritische vragen en opmerkingen. Ik lees bijvoorbeeld: ‘Nu we eenmaal zo'n ding hebben, moet alles worden “gebeamd”. Wanneer bijvoorbeeld tijdens een trouwdienst foto's worden getoond, vervaagt de grens tussen het persoonlijke en het publieke wel heel sterk. Het beeld communiceert op een

dwingend manier, die niet altijd gewenst is. De predikant zal zeer zeker de grens tussen het heilige en het alledaagse moeten bewaken. Tijdens een doopdienst gaat het om het symbool, zodat deze handeling met eerbied en aandacht moet worden uitgevoerd. Hoe verandert de beleving van de kerkgangers tijdens de dienst? Lijkt een preek nu niet veel meer op een college of lezing? Gaat het niet ten koste van persoonlijk contact en verbondenheid? Moet de voorganger concurreren met het beeld op de wand? Hij lijkt wel een ceremoniemeester, die de verschillende onderdelen van de liturgie aan elkaar praat. Men luistert nog wel naar de stem, maar mist de mimiek, gebaren en lichaamstaal van de predikant’. Tot zover dit werkboekje.

Kerk en eredienst

De technische ontwikkelingen gaan snel. Ook in onze gemeenten. Misschien soms wel te snel. Laten we ook ten aanzien van de verhouding woord en beeld waakzaam blijven. Er is tussen die twee eerder een contrast dan een combinatie, zo zal uit het vervolg van dit stukje blijken.

Onze jongeren zijn nog veel meer gewend aan het beeld dan ouderen. Iedere kerkenraad en iedere gemeente zal eigen afwegingen moeten maken. Wat doen we wel en wat niet? Gebruiken we het scherm tijdens de catechisatielessen? Houden we het bij dia's tijdens een zendingsmiddag voor ouderen in de zaal? Bekijken we een PowerPoint-presentatie, bij het opstarten van de Jeugdbondactie voor jongeren?

Waar leg je de grens? Kom je niet van het een in het ander? Waar eindigt het? Wat heeft écht meerwaarde? Allemaal vragen die beantwoord moeten worden. Waarin afwegingen moeten worden gemaakt. Op verantwoorde wijze.

Persoonlijk zou ik voorzichtig willen zijn. Zeker als we Zondag 35 ernstig tot ons laten doordringen. De Heere wil Zijn christenen door de levende verkondiging van Zijn Woord onderwezen hebben. En niet door stomme beelden... Dus, als het gaat om een

beamer in de kerk tijdens de eredienst, is het helder: nooit aan beginnen! Laat het Woord aan het woord. Het geloof is uit het gehoor. Spreekt ook Psalm 78 niet over het opendoen van de mond, over het oor, over vertellen en horen? Juist als het in deze Psalm gaat om de overdracht van de waarheid aan onze kinderen.

Niet de beamer, maar de Bijbel moet in de eredienst centraal blijven staan. Bezinning op en mediteren over ‘Mijn ziel is immers stil tot God’ verdraagt geen snelle beelden. Leren luisteren, leren om stil te zijn, juist in deze jachtige tijd, leren lezen, leren bidden, allemaal zaken die van groot belang zijn. Regelmatig horen wij onze predikant zeggen ‘in de stilte en beslotenheid van dit Godshuis’. Het is een heilige plaats, denk maar aan wat de Heere Jezus doet in de tempel. ‘Mijn huis is een huis des gebeds’. Dan moet er veel wijken!

Laten wij en onze kinderen de Bijbel, zo mogelijk met kanttekeningen, maar blijven gebruiken tijdens de dienst. Wat is het mooi om te horen hoe de Heere Jezus Zelf heeft geprekeerd in Nazareth. ‘En als Hij het boek toegedaan en den dienaar wedergegeven had, zat Hij neder; en de ogen van allen in de synagoge waren op Hem geslagen’ (Luk. 4:20). Een eerbiedig zitten, nadat Hij staande uit het boek van Jesaja heeft gelezen. Een aandachtig luisteren, kijkend naar de Spreker! Wat is het mooi, om dan ook even de hoofdstukken uit Jesaja erbij te kunnen nemen. Of met de predikant een bijpassende kanttekening mee te lezen. Het gaat op de zondag om de bediening van het Woord en de werking van Gods Geest. Niet door kracht, noch door geweld.

In Markus 4 lezen we over de gelijkenis van het zaad. ‘En als de vrucht zich voordoet...’. Het mag onze bede zijn en blijven of de Heere Zelf deze vruchten van geloof en bekering blijft werken. Laten we deze noties niet verschuiven. En zeker niet laten verdringen door het overheersend gebruik van moderne middelen.

Barneveld,

A. Karens

De Proloog van Johannes

Zijn heerlijkheid gezien

'En wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd'. 'En wij', schrijft Johannes uit naam van al de apostelen en vele anderen, hebben de heerlijkheid van het vleesgeworden Woord gezien tijdens Zijn omwandeling op aarde. De evangelist omschrijft deze heerlijkheid als 'een heerlijkheid als des Eniggeborene van de Vader'.

De naam 'Eniggeborene' voor de Zoon van God komt alleen voor bij de evangelist Johannes. Deze naam betekent de eeuwige generatie van Christus als de eeuwige en eniggeboren natuurlijke Zoon van God, Die met de Vader en de Heilige Geest van eeuwigheid God is. 'De HEERE heeft tot Mij gezegd: Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegeneerd', Ps.2:7. Daarom is Christus 'het Beeld des onzienlijken Gods, de Eerstgeborene aller creaturen'. Kol. 1:15. En 'Alzo is Hij het Afschijnsel (= de afspiegeling) Zijner heerlijkheid', Hebr. 1:3. De heerlijkheid van God is Zijn hemelse glans en majesteit, luister en heiligheid, die vol heilig ontzag van Hem afstraalt als Hij Zich aan schepselen openbaart. Het behaagde God deze heerlijkheid, die Christus van eeuwigheid bij Zijn Vader had, te openbaren bij Zijn komst naar de aarde in de velden van Efratha door engelen aan arme herders. Jezus toonde Zijn goddelijke heerlijkheid in het bijzonder in Zijn omwandeling op aarde. Maar Hij verborg deze achter Zijn menselijke natuur in de gestalte van een sterfelijk mens. Daarom had Hij geen uiterlijke heerlijkheid in Zijn gedaante als mens. Eeuwen daarvoor had Jesaja dat al geprofeteerd: 'Hij had geen gedaante noch heerlijkheid; als wij Hem aanzagen, zo was er geen gestalte, dat wij Hem zouden begeerd hebben', Jes. 53:2,3.

Als het vleesgeworden Woord openbaarde de Heere Jezus Zijn heerlijkheid aan mensen in Zijn spreken, want Zijn Woord was met macht, vergezeld van tekenen en wonderen. Het wonder op de bruiloft te Kana was 'het beginsel der tekenen', Joh. 2:11.

De opwekking van Lazarus was het laatste grote wonder van Jezus als een voorbode van Zijn heerlijke opstanding uit de doden. In Zijn verandering in een hemelse gedaante tijdens Zijn verheerlijking op de berg toonde Hij aan Petrus, Johannes en Jacobus iets van Zijn toekomstige heerlijkheid. Maar in het bijzonder heeft Christus Zijn heerlijkheid getoond in Zijn lijden en sterven als Borg en Middelaar. Christus nam ons vlees en bloed aan om Zijn heerlijkheid als *het Lam Gods*, geofferd op de heuvel van Golgotha te openbaren aan verloren zondaars. Uit eeuwige liefde heeft Hij Zelf hun zonden op het vloekhout van het kruis gedragen. Zijn bloed vergoten tot vergeving van hun zonden. Een eeuwige gerechtigheid aangebracht, die redt van de dood. Christus heeft Zijn leven afgelegd voor de Zijnen, die de Vader Hem gegeven had. 'Hét Leven gaf Zijn leven en de dood stierf door Zijn dood'. (Ambrosius).

Voor Hem heeft Johannes de Doper alleen maar de weg bereid. Met de komst van de beloofde Zaligmaker is zijn taak als voorloper beëindigd.

Zijn heerlijke opstanding en hemelvaart, maar bovenal Zijn wederkomst op de wolken des hemels, vertonen Zijn volmaakte heerlijkheid, als aller oog Jezus zal zien met heerlijkheid en eer gekroond. De apostel Paulus schrijft daarvan: 'Hetgeen het oog niet heeft gezien, en het oor niet heeft gehoord, en in het hart des mensen niet is opgeklimmen, hetgeen God bereid heeft dien die hem liefhebben', 1 Kor. 2:9.

Dan zullen ook Gods kinderen delen in deze heerlijkheid des Heeren tot in alle eeuwigheid. 'En wij allen, met

ongedekte aangezichte de heerlijkheid des Heeren als in een spiegel aanschouwende, worden naar hetzelfde beeld in gedaante veranderd van heerlijkheid tot heerlijkheid, als van des Heeren Geest', 2 Kor. 3:18.

'Vol van genade en waarheid'. Deze woorden ná de tussen haakjes geplaatste zin in vers 14 horen bij de woorden 'onder ons gewoon'. Jezus Christus, de als mens geboren Zoon van God, bezit alle Goddelijke eigenschappen van Zijn Vader. Hij is vol van God en daarom vol van Goddelijke genade en waarheid in eigen Persoon. 'Want in Hem woont al de volheid der Godheid lichamelijk', Kol. 2:9.

Getuigenis van Johannes de Doper 'Johannes getuigt van Hem en heeft geroepen, zeggende: Deze was het, van Welke ik zeide: Die na mij komt, is vóór mij geworden, want Hij was eer dan ik' (vs. 15). Als leerling van Johannes de Doper benadrukt de evangelist Johannes het getuigenis van de Doper.

'Heeft geroepen' betekent in het Grieks het luid roepen van iemand die een proclamatie afkondigt. 'Deze was het' roept Johannes de Doper. Hij bedoelt Jezus van Nazareth, Die bij de Jordaan naar hem toe kwam om Zich door hem te laten dopen. 'Die ná mij komt' wil zeggen, dat Jezus Die na Johannes de Doper in het openbaar verschijnt, hem eeuwig vóór geweest is. Zijn grote Opvolger is tegelijk zijn eeuwige Voorganger, 'want Hij was eer dan ik'. Johannes de Doper heeft het beleden: 'Hij moet wassen, maar ik minder worden', Joh. 3:30.

De enige ware van God gegeven Messias is gekomen. Voor Hem heeft Johannes de Doper alleen maar de weg bereid. Met de komst van de beloofde Zaligmaker is zijn taak als voorloper beëindigd. Want het beloofde Licht, dat in de schaduwdienst van het Oude Verbond geschenen heeft in de offers van de tempeldienst, is nu verschenen als de *Zon der gerechtigheid*, de Zoon van God als het eeuwige Woord, het eeuwige Licht en Leven.

In zijn laatste getuigenis in het openbaar over de Heere Jezus als de gekomen Messias benadrukt Johannes de Doper met heilige ernst de absolute noodzaak in Hem te geloven: 'Die in den Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven; maar die den Zoon ongehoorzaam is, die zal het leven niet zien, maar de toorn Gods blijft op hem', Joh. 3:36.

De geschiedenis van Titus Klose

Nadat Titus Klose naar zijn kamer gegaan was, nam de predikantsvrouw haar man bij de hand en zag hem aan met ogen die van vreugde straalden.

'Ik begrijp u, mijn lieve', zei de leraar, 'de Heere beschaamt mij op een wijze, die ik nooit vergeten zal. Maar ik wil Hem loven, Die zich over mijn zwakte ontfermd heeft. Het was mijn hoogmoed, die van Hem een teken begeerde, en Hij heeft mij een teken gegeven waarover het ganse land verbaasd zal staan. Maar nu ik het ontvangen heb, gevoel ik mij diep vernederd. Ik heb nu geleerd te geloven en niet te willen aanschouwen. Wat zal ik anders doen, dan mij zelf te vernederen in het stof, opdat ik Hem groot make Wien alleen de eer toekomt. Looft de Heere, mijne ziel en al wat in mij is Zijnen heiligen Naam.'

Ook de volgende dag bleef Klose in de pastorie. Daarna bezocht hij de predikant nog dagelijks. Een grote strijd had hij nog te strijden met zijn vroegere vrienden, die hem eerst voor krankzinnig verklaarden, vervolgens als een dweper begonnen te verachten, en hem uiteindelijk als een verachte links lieten liggen. De Heere gaf hem echter kracht om de strijd standvastig te strijden.

Zijn verandering bracht ook in zijne maatschappelijke leven zulk een omkering te weeg, dat de meeste wegen, die vroeger voor hem openstonden, opeens voor hem gesloten werden. Daarentegen nam zijn begeerte naar de dingen van het Koninkrijk Gods zo zeer toe, dat hij een onweerstaanbaar verlangen in zich gevoelde ontwaken om het Woord des kruises, waarin hij zelf behoudenis had gevonden, als een andere Paulus, ook aan anderen te verkondigen.

Onder de zendelingen, die Engeland in de eerste jaren van de vorige eeuw tot de heidenen zond, bevond zich ook Titus Klose, voorheen de wilde jager van Stamfoxe, gewis een van de grootste zondaren, maar in zijn arbeid een van de gezegendste.

Zie, lieve lezer, u meegedeeld de geschiedenis van de man, die als een tweede Saulus dreiging en moord blies

maar door een wonder van almachtige genade werd wedergeboren en gemaakt tot een nederige en ootmoedige discipel van de Heere Jezus.

Ziet gij wel hoe vrijmachtig God de Heere werkt? Wie zou ooit hebben kunnen denken dat Klose, dat monster van goddeloosheid, ooit het Evangelie zou hebben verkondigd? Hij wilde niet bekeerd zijn, hij wilde God noch de hemel hebben, maar alleen de duivel dienen.

'Maar Ik wil', zegt de Heere der heirscharen, 'dat Titus Klose Mij dienen zal, Ik wil dat hij bekeerd wordt, en dat zijn wil wordt omgekeerd en daarom zet Ik hem op de wagens van Mijn vrijwillig volk'.

Wie kan het tegen God uithouden? Titus Klose kon het niet. Kunt gij het?

O, er zijn zoveel mensen die niets willen weten van bekering of genade, ja, ze zouden wel anderen beletten willen dat ze bekeerd werden. Vandaar dat ze met dat oproerige volk, met die

mensen van een bekrompen verstand, zoals ze zulken noemen, mensen die zoeken behouden te worden van de toekomende toorn, niets van doen willen hebben. Maar wat is meer eer: van God de Heere geëerd te worden, of van de mensen?

Er ligt nog een vraag. En die is of wij al wederomgeboren zijn geworden. Dat is niet of gij van de kroeg naar de kerk, of van het bordeel naar de huiselijke kring zijt bekeerd. Och! zulk een bekring is wel goed voor de tijd, maar laat niets na voor de eeuwigheid.

Zijt gij al bekeerd? Van een vijand een vriend en van een vervolger een discipel van de Heere Jezus geworden?

Hebt gij uzelf leren kennen als een onwaardig, ellendig, verdoemelijk schepsel voor de hoge en heilige God? En is het een onmogelijkheid geworden bij uzelf om zalig te worden? Welnu, ga tot Jezus, Hij alleen is de Weg, de Waarheid en het Leven, niemand komt tot de Vader dan door Hem.

Of het de Heere mocht behagen in ruime mate Zijn Geest uit te gieten, opdat er door vrije genade nog veel van zulke leeuwen gemaakt mochten worden tot lammeren van de kudde van de Heere Jezus.

(slot)

Alblasserdam,

M.H.P. Roos

Zondag 11 mei

Dag van schuldbelijdenis en gebed

In de vorige Saambinder stond deze dag aangekondigd. We willen kortheidshalve daarnaar verwijzen, alsmede naar het artikel van de hand van ds. A. Schreuder elders in deze Saambinder. In eerstgenoemd nummer van De Saambinder is gewezen op de publieksvriendelijke versie van het rapport *Kerk-zijn in een seculiere samenleving* en waar dat rapport kan worden verkregen, namelijk bij het Kerkelijk Bureau. In die aankondiging stond ook dat er een leesprek met de kanselboodschap aan de kerkenraden is toegezonden. Die leesprek samen met de kanselboodschap is vervat in een brochure met de titel *Blaast de bazuin te Sion!* van Lectori Salutem, uitgegeven door Ripe Publishing.

Deze brochure is te bestellen via: e-mail: LS@ripepublishing.com, tel: 0113-613740 / 0341-251351. De verkoopprijs van de brochure is € 2,50 per stuk. De brochure is zeer geschikt om te verspreiden onder gemeenteleden of ten behoeve van bespreking op verenigingen e.d. Kerkenraden zullen bij rechtstreekse bestelling bij Lectori Salutem de volgende korting ontvangen:

100 tot 249 stuks 10% korting

250 tot 499 stuks 20% korting

> 500 stuks 30% korting

Bij bestelling vóór 3 mei zullen de bestelde brochures op maandag 12 mei worden verzonden. Als de bestelling later binnenkomt, zullen de bestelde brochures zo spoedig mogelijk worden verzonden.

Namens het Deputaatschap Vertegenwoordiging en Voorlichting
ds. W. Silfhout

"Boerenzoon uit Abel-Mehola, het leven van Elisa", J. van 't Hul; uitg. Gebr. Koster, Barneveld, 2013; ISBN 978-90-5551-696-4; 210 blz.; € 16,90.

Opnieuw is er een boek verschenen van J. van 't Hul uit Lieren, kerknieuwsredacteur bij het Reformatorisch Dagblad en ouderling in onze gemeente te Beekbergen. Verschillende keren verschenen er van zijn hand reeds uitgaven over het leven van Bijbelse personen, onder meer over Jozef, Mozes, Samuël en Elia. In dit boek behandelt hij het leven van de profeet Elisa.

Deze profeet staat wat in de schaduw van zijn voorganger Elia. Hij heeft echter zijn eigen plaats gehad in de geschiedenis van Israël. Met zijn eigen karakter en achtergrond wilde de Heere Elisa inschakelen in Zijn dienst. Zo vullen de beide profeten elkaar wederzijds aan. Deze boerenzoon uit Abel-Mehola moet alles achterlaten om zijn grote Meester te volgen. De ploeger van het twaalfde juk runderen wordt een ploeger in Israëls Kerk.

Elisa is een man die midden in het gewone leven staat. Hij wordt geroepen als er bij de profetenzonen nood is. Hij bekommert zich om de radeloosheid van een weduwe. De kinderloosheid van het echtpaar te Sunem heeft zijn aandacht. Ook in breder verband blijkt zijn betrokkenheid. Elisa is erbij als het leger van Joram en Josafat tegen de Moabieten optrekt. Tijdens de belegering van Samaria speelt de profeet een belangrijke rol. Aan het einde van zijn leven komt koning Joas bij hem om raad.

Opmerkelijk is de gebeurtenis na het sterven van de profeet. Wanneer men tijdens een verstoorde begrafenis een overleden man haastig in het graf van Elisa legt, wordt deze weer levend. Een stille heenwijzing naar de overwinning van de Levensvorst, de Meerdere van Elisa, Die dood en graf heeft overwonnen. Zoals we van broeder Van 't Hul gewend zijn, getuigt ook deze uitgave van gedegen Schriftonderzoek. Steeds worden verbanden gelegd met andere Schriftplaatsen. Regelmatig komen we namen

tegen van schrijvers die werden geraadpleegd: Calvijn, Da Costa, Henry, F.W. Krummacher, enzovoort. De waardevolle citaten van deze uitleggers geven een extra dimensie aan dit boek.

Er worden lijnen getrokken naar de actualiteit. De geschiedenis van de kinderen te Bethel wordt bijvoorbeeld in verband gebracht met de jongerenproblematiek nu. Daarnaast komen we veel lessen tegen voor het ambtelijk en persoonlijk leven. Een voorbeeld uit het hoofdstuk over "de kruke van de weduwe", zoals de schrijver het verwoordt met een Overijssels spreekwoord: Hoe meer lege vaten, hoe meer olie. Zo lang er vaten zijn, zo lang is er olie. Bij de Heere is er nooit sprake van een tekort.

Het boek is zeer geschikt voor persoonlijk gebruik en voor bespreking in verenigingsverband. Ook predikanten kunnen in de preekvoorbereiding hun winst doen met de boeken van Van 't Hul. In een enkele zin wordt soms heel veel geboden. We hopen dat de pen van onze broeder niet opdroogt. Er zijn nog meer Bijbelse personen, waarover geschreven zou kunnen worden...

Sommelsdijk,

ds. S. Maljaars

"Jeremia - Klaagliederen" in serie Studiebijbel Oude Testament; M.J. Paul, G. van den Brink, J.C. Bette (red.); uitg. Centrum voor Bijbelonderzoek, Veenendaal; 881 blz.; ISBN 978 90 77 651 29 2; € 65,-; bij intekening op de hele serie € 58,50.

Met gezwinde spoed werkt het team van de Studiebijbel aan de voltooiing van een bijzonder project: een compleet commentaar op het Oude en Nieuwe Testament. Het dwingt bewondering af met hoeveel inzet de redactie en de medewerkers hun werk doen. Ongetwijfeld

zullen ze zelf zeggen dat de Heere hen de kracht, wijsheid, vreugde en doorzettingsvermogen geeft om deze opdracht te volbrengen.

Ook dit tiende deel kenmerkt zich door een heldere opbouw. In een inleidend artikel krijgen we direct inzicht in de historische verbanden in het boek Jeremia. Door middel van een tabel met drie kolommen zien we het verband tussen internationale gebeurtenissen, gebeurtenissen in Juda en het leven van Jeremia. Jeremia's ambtelijke arbeid is ingrijpend. Hij profeteerde dat koning Sallum in ballingschap zou sterven, later dat koning Jojachin in ballingschap zou gaan, dat Jeruzalem verwoest zou worden. Alle profetieën werden vervuld. Maar is er een profeet geweest die meer op het ongelooft dan Jeremia? De Heere had hem dat voorgezegd, dat is waar (Jer. 1:18-19), maar daarmee is het niet minder moeilijk. De auteurs van de Studiebijbel zijn er open over dat de rangschikking van de hoofdstukken in het boek Jeremia vaak niet zo duidelijk is.

In Jeremia 21 bijvoorbeeld gaat het over het beleg van Jeruzalem, terwijl het een hoofdstuk later over Jojachin gaat, die een aantal jaren eerder leefde. Nu hoeven we daar geen probleem van te maken. Het heeft de Heere behaagd om het boek Jeremia zo te inspireren. De wat onduidelijke opbouw heeft intussen wel gezorgd voor allerlei theorieën, waarin grote delen van het boek niet aan Jeremia toegeschreven worden.

We zijn van de Studiebijbel gewend dat ze een behoudend, schriftgetrouw standpunt inneemt. Dat gebeurt ook nu. Er is geen goede grond om aan te nemen dat het boek Jeremia niet door Jeremia zelf geschreven zou zijn. Datzelfde geldt voor de Klaagliederen.

Op een heldere wijze geeft de Studiebijbel een overzicht van de 'grote rijkdom aan gedachten' in het boek Jeremia. Opvallend is bijvoorbeeld dat juist in Jeremia vaak sprake is van het verbond. De belofte van het nieuwe verbond in Jeremia 31 springt er in dat opzicht wel uit. Daarover gaat ook een uitvoerig excursus aan het slot van het commentaar. Het nieuwe verbond (Jer. 31:31) sluit inhoudelijk nauw aan bij het verbond zoals God dat op de Sinaï openbaarde. Het nieuwe is dat de wet in het hart geschreven wordt. Jeremia spreekt daarmee niet over een geheel nieuw verbond (het gaat om hetzelfde genadeverbond), maar over een nieuwe bedeling van het verbond, waarin het werk van de verhoogde Middelaar in het middelpunt staat (Hebr. 8:6-13). We hadden graag gewild dat de auteurs van de Studiebijbel in deze lijn

meer helderheid hadden gegeven over het ene genadeverbond, met verschillende bedelingen.

Ook over het boek Klaagliederen lezen we een helder inleidend artikel. Daarin worden de lijnen getrokken tussen het Bijbelboek en bijvoorbeeld Klaagpsalmen, maar ook de Bijbelboeken Deuteronomium, Jeremia en Ezechiël. Door zulke artikelen wordt de naam van de serie onderstreept: Studiebijbel. Ook het

artikel over rouwgebruiken in de Bijbel geeft veel achtergrondinformatie.

We kunnen de conclusie trekken dat ook dit deel van de Studiebijbel veel informatie geeft, voor een alleszins schappelijk bedrag. Hoewel de jaren verstrijken, worden de delen van deze serie geen cent duurder. Dat verdient werkelijk een compliment!

Middelburg,

ds. J.M.D. de Heer

zorg en meeleven. Wat zal ze in het hart van haar (klein)kinderen een nameloos lege plaats achterlaten. Er zal getreurd worden, maar niet als degenen die geen hoop hebben. Hoop op God, hoop op Sions Borg en Koning. Daarvan heeft haar leven getuigd. Deze gegronde hoop beschaamt niet omdat de liefde Gods in het hart werd uitgestort. Die hoop zal nooit beschaamd worden, zelfs niet in het sterven. Jezus zeide tot haar: Ik ben de Opstanding en het Leven. Die in Mij gelooft zal leven, al ware hij ook gestorven. Een iegelijk die leeft en in Mij gelooft zal niet sterven, in der eeuwigheid. Joh 11:25 en 26. Daarom hoefde ze de bange doodsjordaan niet alleen door. De herdenkingsdag van Christus' borgtochtelijk sterven werd ook haar sterfdag. De vrucht van Goede Vrijdag en Pasen is zoet en goed. De Heere geve dat deze zoete vruchten in deze droeve dagen in de pastorie van Geldermalsen geproefd mogen worden. De vruchten van de stervende Borg en de opgestane Levensvorst. Niet alleen op weg naar de begravenis op vrijdag 25 april in Geldermalsen. Maar ook als het zo onwezenlijk stil zal zijn in het hart en huis van onze broeder. De HEERE betone dag aan dag van hem en de zijnen af te weten. Het gebed in de gemeente(n) moge hem vergezellen opdat zal blijken: 'Ik zal raad geven, Mijn oog zal op u zijn.'

v. A.

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK

BEROEPEN

Te Apeldoorn: ds. P. van Ruitenburg te Chilliwack (Canada);

Te Vlissingen:

ds. G.W.S. Mulder te Zoetermeer.

BEDANKT

Voor Boskoop en voor Borssele:

ds. M. Joosse te Hendrik-Ido-Ambacht;

Voor Clifton (VS) en voor Oosterend (Texel): ds. G.J.N. Moens te Meliskerke;

Voor Dirksland: ds. A. Schot te Nunspeet;

Voor Lynden (VS): ds. J.M.D. de Heer te Middelburg-Centrum;

Voor Oud-Beijerland:

ds. B.J. van Boven te De Valk-Wekerom;

Voor Rotterdam-Alexanderpolder:

ds. S. Maljaars te Middelharnis;

Voor Rotterdam-Zuidwijk:

ds. W. Visscher te Amersfoort;

Voor Wolphaartsdijk:

ds. G. Beens te Kootwijkerbroek.

■ PASTORIEZORGEN

In memoriam

mevrouw A. Mulder-Kerseboom (61)

We wisten dat een ernstige ziekte haar had aangegrepen. Ongeveer een jaar geleden. We wisten ook, dat de ingrijpende behandelingen niet het gehoopte resultaat hadden. Maanden lang het op en neer van kuren en uitslagen. Zo tussen hoop en vrees leefde onze geliefde broeder ds. P. Mulder over zijn trouwe levensgezellin *mevrouw A. Mulder-Kerseboom*. Met daarbij de verhuizing uit Krimpen aan den IJssel naar Geldermalsen. Maar dat haar einde zo spoedig zou zijn, konden mensen niet bevroeden. Door complicaties in haar longen werd

haar einde nog vrij abrupt veroorzaakt door een hartstilstand. Op de avond van Goede Vrijdag blies ze haar laatste adem uit in de Daniël den Hoed kliniek in Rotterdam. Terwijl haar man een gebed met haar deed in aanwezigheid van hun dochter en schoonzoon. Aan een sterke huwelijksband van bijna 42 jaar kwam een einde. Een innige band tussen moeder en kinderen, een lieve oma en haar kleinkinderen werd verbroken. Vanuit het geheel van de gemeenten willen we met hen allen meeleven en op deze wijze uitdrukking geven aan onze hartelijke deelneming. Dat geldt dus ook de pastoriebewoners in Zoetermeer, waar haar zoon ds. G. W.S. Mulder met zijn gezin in droefheid is gedompeld.

Sinds 1991 heeft ze onze broeder in de pastorie met haar eigen gaven bijgestaan. In Capelle aan den IJssel-Middelwatering, Dordrecht en Krimpen aan den IJssel zal haar hartelijk meeleven in het wel en wee van de gemeente niet vlug worden vergeten. Iemand uit Krimpen schreef: 'Toen ik gisteravond vernam dat de Heere een arme zondares tot Zich nam, besepte ik hoe groot het goed is, dat Hij heeft weggelegd voor degenen die Hem vrezen. Ze kende echt een ander leven, want aan de vruchten kent men de boom. Bij het afscheid haalde ze aan hoe een geoefend kind van God op zijn sterfbed ooit tegen haar zei 'mevrouw Mulder, er moet een heel mens tussenuit, als hij gaat sterven en God ontmoeten, met alles wat hij beleefd heeft'. Ze zei tegen me: 'Dat wat ik toen hoorde moet ik nu beleven'. Haar hart lag merkbaar in de dienst des Heeren. Wat zal ze naast onze broeder gemist worden in haar trouwe

■ VERGADERING PARTICULIERE SYNODE NOORD-WEST

De kerkenraad van de roepende kerk van Utrecht deelt hierbij mede dat de Particuliere Synode Noord-West op donderdag 8 mei hoopt te vergaderen in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Woerden. Aanvang: 10.00 uur.

De hieraan voorafgaande bidstond, op woensdag 7 mei, waarin ds. G. Heijkamp, preses van de vorige Particuliere Synode, hoopt voor te gaan, begint om 19.30 uur en wordt gehouden in voornoemd kerkgebouw.

■ COMMISSIE 'JEUDE EN GEZIN' VAN DE CLASSIS ROTTERDAM

Inleiding

In de visitatierapporten van de classis Rotterdam kwam de zorg rondom onze jongeren vaak aan de orde. Er is een commissie gevormd om de zorg in beeld te brengen en voor nadere bezinning. Er is in beeld gebracht wat er al wordt gedaan voor en met onze jongeren. Op een goed bezochte ambtsdragersbijeenkomst op 19 april 2013 was er opscherping en bezinning. Na de opening door ds. P. Mulder kwamen vier thema's aan de orde.

Sjaak Jacobse (Jeugdbond):

'jongeren 20 en 10 jaar geleden en nu'

Uit onderzoek blijkt dat een derde van onze jongeren de overgedragen normen en waarden verinnerlijkt heeft. Bij een kwart van de jongeren blijkt vanaf de puberteit dat zij zeer weinig overgenomen hebben van de waarden en normen die ze meekregen. Daartussen bevindt zich de grootste groep (40%) die dualistisch gedrag laat zien; Deels nemen ze de waarden van thuis over en deels laten ze heel andere waarden zien. Hoe komt dat? De opvoedingsomgeving is diffuus geworden. In de driehoek kerk, gezin en school zijn vriendengroep en media doorgedrongen als belangrijke medeopvoeders. Via sociale media heeft de hedendaagse cultuur direct invloed op de opvoeding. In hun geloofsbeleving zijn ze jongeren van deze tijd die op zoek zijn naar een eigen waarheid en naar beleving. Ze ervaren sterk een kloof tussen de waarden van de kerk en van de samenleving. In de gemeenten gebeurt veel goeds in het jeugdwerk en pastoraat. De gemeente is een belangrijk netwerk rondom jongeren. Jongeren vragen om aandacht, uniciteit, waarheid, geborgenheid en een authentiek voorleven. Juist de kerk heeft vanuit het Woord van God voor deze tijd veel houvast te bieden.

Ouderling H.J. Agteresch

(Capelle aan den IJssel-West):

'Jaarthema gemeentelieven'

Een belangrijke zorg is de geringe mate van betrokkenheid op het gemeentelieven. Een groot deel van de gemeente ziet eruit als een puzzel. Allemaal losse puzzelstukjes. Zo zijn er stukjes Bijbel, kerkgang, catechisatie, doop, vereniging, gezin, kerkenraad. Maar waar is de betrokkenheid? Puzzelstukjes horen bij elkaar en passen bij elkaar. En dát proberen we met het jaarthema "Gemeentelieven" te bereiken! Als ouderen moeten we bedenken dat de jeugd haarscherp op ons let. Zijn wij een identiteitsfiguur voor de jeugd, een zoutend zout?

De invulling van het thema 'Gemeentelieven' gaat over: kerkenraad, huisbezoeken, catechisaties, preekbespreking, intensief contact met verenigingen. Ook een preken-serie over het gemeentelieven, start lidmatenkring waarbij we nadenken over de Christenreis, drie thema avonden 'gezin' en een gemeentevond.

Ouderling D. Schilperoord

(Capelle aan den IJssel-Middelwatering): 'Activiteiten t.a.v. jongeren in de gemeente'

Tijdens de vorige jeugdbondactie "Toekomst voor de kerk" bleek in de ge-

meente de behoefte aan meer aandacht voor de jeugd. De kerkenraad stelde een commissie "Jeugd en Gezin" in. Er kwam een klankbordgroep met ouders uit de gemeente. Verdiepen in de leefwereld van jongeren is noodzakelijk. Er zijn groepen van ongeveer 7 jongeren gevormd. Ze worden telefonisch uitgenodigd. Per e-mail worden de afspraken bevestigd. In een thuissituatie gaan een commissielid en iemand van de klankbordgroep met hen op een ontspannen wijze in gesprek. De commissie en klankbordgroep hebben gezamenlijk gesprekspunten voorbereid zoals: verenigingsleven, kerkgang, huisbezoek, prediking, spreken met ouders over geloofszaken en belijdenis doen. Onze jonge mensen blijken blij verrast wanneer zij uitgenodigd worden om te praten.

Vier jaar geleden is het "Mentoraat voor jongeren" gestart. Het mentoraat heeft tot doel om samen met de ouders er te zijn vóór de jongeren, een sociaal vangnet. Het pastoraat aan de jongeren blijft verantwoordelijkheid van de kerkenraad. Het mentoraat wordt positief ontvangen, maar is erg arbeidsintensief! Tenslotte hebben we een jeugdbijlage voor de kerkbode ontwikkeld en organiseren we themabijeenkomsten over onderwerpen: communicatie in huwelijk en gezin, gewetensvorming, godsdienstige opvoeding van tieners, grenzen stellen in het gezin en seksuele opvoeding kind/tiener.

Ouderling P. Sinke (Vlaardingen):

'Aandacht voor de huisgodsdienst'

Regelmatig merken we dat het belang van de godsdienstige opvoeding weegt in veel gezinnen. In onze gemeente hebben we hierbij wat leiding en hulp gegeven door:

- Inleiding van het onderwerp Huisgodsdienst. Ouders in gesprek over bijvoorbeeld gebed in het gezin, kinderen in de eredienst, gesprek over de preek. Tijdens deze startavond is het boek "Voor Zijn aangezicht" (een handreiking bij de huisgodsdienst vandaag) uitgereikt. In dit boek wordt ingegaan op concrete facetten van de huisgodsdienst.
- In de huisbezoeken vragen hoe deze onderwerpen concreet gemaakt worden. Hoe functioneert de Bijbel in het gezin? Is er een gesprek over de preek?
- Betrokkenheid ouders bij catechese: We starten het catechisatie-seizoen op een avond met alle ouders. Duidelijk wordt de methode uitgelegd door de catecheten. Benadrukt wordt de betrokkenheid van de ouders.

- Kerkboekje voor de kinderen: Gesprek komt nogal eens op gang via de kinderen. Om dit te bevorderen is een boekje beschikbaar waarin kinderen dingen kunnen opschrijven: *psalmbord, de tekst, de punten, waarvoor gebeden wordt, wat heb je van deze preek geleerd, wat vond je moeilijk.*
- Vragen bij de (catechismus)preek: We lezen de catechismusverklaring "Nodig te weten" van ds. Van Aalst. Enkele vragen die bij de preek zijn opgenomen geven we in het kerkblad weer.

Bespreking

De aanwezigen krijgen de gelegenheid om te reageren op de inleidingen. Hun opmerkingen worden besproken en opgeschreven. Dan worden groepjes gevormd die een aantal onderwerpen bespreken. Zo kregen we een beeld van de wijze waarop in andere gemeenten zorg beleefd wordt en wat daar gedaan wordt. Gezien de tijd was het slechts een kennismaking, maar niet minder waardevol!

Vervolg

Inmiddels is een classicaal netwerk "jeugd en gezin" met contactpersonen vanuit alle 13 gemeenten. In een open en vertrouwelijke sfeer wordt gesproken waar we tegenaan lopen. Bijvoorbeeld in het pastoraat aan onze jongeren. Vaak is er herkenning en regelmatig worden contacten gelegd om eens door te praten over een casus die voor meerderen herkenbaar is. Voorjaar 2014 willen we opnieuw, samen met onze Jeugdbond, een ambtsdragersbijeenkomst beleggen. Onze wens is dat de bezinning leidt tot betere toerusting om er als gemeenten en ambtsdragers te zijn, ook voor onze jongeren.

Classicale commissie

'Jeugd en Gezin':

H.J. Agteresch, K. Bel, P. Sinke en

adviseur Jeugdbond: Sjaak Jacobse

■ MUTATIE KERKELIJK JAARBOEK 2013

Pag. 145, **gemeente BORSSELE.**

Scriba is nu: A.D. de Muynck, Noordstraat 12, 4454 AP Borssele, tel. (0113) 352535, e-mail: a.d.de.muynck@kpnplanet.nl

■ ZENDINGSAVOND TE HARDINXVELD-GIESSENDAM

Dinsdag 29 april hoopt dhr. P.C. van Olst uit Ecuador een en ander te vertellen over en te laten zien van het zendingswerk in Ecuador.

Aanvang: 19.30 uur. Locatie: kerkgebouw Geref. Gemeente van Hardinxveld-Giesendam, Buitendams 118.

■ UITNODIGING VOOR STUDENTEN IN DELFT E.O.

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Delft belegt opnieuw een speciale bijeenkomst voor studenten op **maandagavond 26 mei**. Graag nodigen we jullie daar voor uit. De avond wordt belegd in samenspraak met het Dispuut Johannes Calvin van de

C.S.F.R. en de Werkgroep voor studenten van de Gereformeerde Gemeenten Ds. L. Terlouw zal deze avond een inleiding houden en zal met ons in gesprek gaan.

Thema: kenmerken van het geloof

Plaats: kerkgebouw Gereformeerde Gemeente Delft, Oosteinde 175, aldaar.

Ontvangst met koffie en thee: 19.30 uur.

Aanvang: 19.45 uur.

We vinden het fijn om te weten hoeveel mensen we kunnen verwachten. Stuur daarom even een berichtje over je komst per e-mail aan: pvanbokhoven@gergem-delft.nl

Met hartelijke groet namens de kerkenraad van Delft,
P.A. van Bokhoven, preses
S. de Vree, scriba

■ STAFLEDEN GEZOCHT!

Wil jij je of wilt u zich vrijwillig een week inzetten voor onze gasten met een beperking om hen een fijne, verzorgde vakantie 'in eigen sfeer' te bezorgen?

De Commissie Vakantieweken voor mensen met een beperking (CVB) is nog dringend op zoek naar stafleden in de volgende weken:

* Van **11-18 juli** in Schoonoord voor vrouwen met een verstandelijke beperking (hoog niveau).

* Van **9-16 augustus** in Ermelo voor ouderen met een verstandelijke beperking. Ook zien wij graag aanmeldingen van personen tegemoet, die stafleden kunnen vervangen ingeval van ziekte o.i.d. Voor meer informatie mail of bel mevr. H.

Kole-Both: cvb.stafleden.vb@vrouwenbondgergem.nl of (0182) 367233

Zie ook: www.vrouwenbondgergem.nl/vakantieweken

■ GESPREKSGROEP VOOR VOLWASSENEN MET ADHD

Aan Helpende Handen is de vraag gesteld om een gespreksgroep te starten voor volwassenen met ADHD. Helpende Handen wil daar graag aan tegemoet komen en heeft een vrijwillige gespreksleider voor deze groep getraind.

Donderdagmiddag 15 mei wordt in Geldermalsen de eerste bijeenkomst gehouden. Bent u of kent u iemand met ADHD die hiervoor belangstelling heeft? Zie onze website www.helpendehanden.nl/gespreksgroepen voor informatie en voorwaarden. Of neemt u contact op met consulent lotgenotencontact Inge van Hell op het landelijk bureau in Woerden, via w.vanhell@helpendehanden.nl of (0348) 48 99 70.

■ WERKGROEP OUDERS EN FAMILIE RONDON

Sinds 2012 bestaat de werkgroep 'Ouders en familie rondom mensen met een andere geaardheid'. Deze werkgroep is opgericht vanuit de behoefte aan onderling contact van mensen, die met homofilie worden geconfronteerd in het gezin en/of familiekring. Het doel van de werkgroep is om elkaar daarin tot een hand en een voet te zijn. Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling om standpunten op te rekken of ter discussie te stellen. We nemen de Bijbel als uitgangspunt voor ons spreken en denken over seksualiteit. In de werkgroep hebben ook enkele ambtsdragers op persoonlijke titel zitting. Meer informatie kunt u vinden op de website: www.oudersenfamilierondom.nl.

Op **vrijdag 23 mei** beleggen we een bezinningsavond voor ouders, familieleden en (ex-) partners van mensen met een andere geaardheid. Aanvang: 19.30 uur. Lezing door dhr. P. Moens, voorzitter van de VGS, over *"Maatschappelijke ontwikkelingen rondom homoseksualiteit en de plaats/taak van de kerk hierin"*. De locatie zal bekendgemaakt worden aan diegenen die zich hiervoor hebben aangemeld.

Aanmelden via e-mail: contact@oudersenfamilierondom.nl

■ WANDELTOCHT TE BEEKBERGEN E.O.

Wandeltocht van 6 of 8 km, te organiseren door de jeugdvereniging van de Geref. Gemeente te Beekbergen, op **zaterdag 26 april** (Koningsdag), Inschrijven tussen 10.00 en 11.00 uur op startpunt Parc Spelderholt, Spelderholt 9, Beekbergen. De wandelroute loopt door het natuurgebied Bruggelen, ten ZW van Beekbergen. Eten verkrijgbaar.

Kosten wandeltocht: kinderen van 4-12 jaar € 3,-, vanaf 12 jaar € 5,-, gezinskaart € 20,-. Opbrengst is voor: JBGG-actie.

■ FIETSTOCHT TE OPHEUSDEN E.O.

Fietstocht van 30 km door de Achterbergse Hooilanden, op **zaterdag 10 mei**, te organiseren vanuit de Geref. Gemeente te Opheusden. Startpunt: plein kerkgebouw van die gemeente, Kerkplein 11, tussen 10.00 en 13.00 uur. Op verschillende punten is eten en drinken verkrijgbaar. Deelnemerkosten: € 5,- p.p., max. € 12.50 per gezin.

Opbrengst is voor bouwkas genoemde kerkelijke gemeente.

■ ROMMELMARKT IN BOSKOOP

Rommelmarkt vanuit de Geref. Gemeente te Boskoop op **zaterdag 10 mei** van 9.30-16.00 uur op het parkeerterrein naast de kerk van die gemeente, Mendelweg 22.

De opbrengst is bestemd voor o.a. het Deputaatschap voor Diaconale en Maatschappelijke Zorg en de jeugdbondactie 'In het hart, in het oog'. Voor de kinderen is er van alles te doen.

■ ZANGAVONDEN

Dordrecht

Jubileumconcert t.g.v. 25-jarig jubileum Peter Wildeman als musicus op **zaterdag 10 mei**, aanvang: 19.30 uur, in de Grote Kerk te Dordrecht, m.m.v. het Hollands jongerenkoor 5, het Jongerenkoor Lois, het Jong mannenkoor Salomo, het Walchers jongerenkoor, het Jong dameskoor Shira en verschillende instrumentalistes. De opbrengst is voor de jeugdbondactie "In het hart, in het oog".

Leiding: ds D.W. Tuinier. Reserveren wenselijk, via www.peterwildeman.nl.

Middelharnis

Zangavond (met samenzang) op **zaterdag 10 mei**, van 19.00 tot circa 20.30 uur, in de Sionkerk van de Geref. Gemeente te Middelharnis, m.m.v. Dirksland mannenkoor en kinderkoor Juventa. Meditatie: ds. S. Maljaars.

Collecte t.b.v. de JBGG-actie 'In het hart, in het oog'.

■ JUBILEUMBOEK BOND MANNENVERENIGINGEN

In verband met het samenstellen van een jubileumboek, t.g.v. het 25-jarig bestaan van de Bond van Mannenverenigingen van de Geref. Gemeenten, zoeken wij gegevens, verslagen en foto's van man-

nenverenigingen, ook van mannenverenigingen die niet meer bestaan en van mannenverenigingen die niet bij onze bond zijn aangesloten.

Reacties aan de tweede voorzitter
dhr. J.J. Rietveld, tel 078-6180040,
e-mail: rietveldjj@filternet.nl

16.00 uur ds. J.W. Verweij; Rilland-Bath 18.30 uur ds. C.J. Meeuse; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 uur ds. J. Driessen en 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Rotterdam-Centrum 14.30 uur ds. H. Hofman; Rotterdam-Zuidwijk 16.00 uur (openb. bel.) ds. J.S. van der Net; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Scheveningen 18.30 uur stud. H. van der Heiden; Sint Annaland 9.30 uur ds. C. Harinck; Sint Philipsland 9.30 en 14.30 uur stud. H. Brons; Soest 15.00 uur (bev. ambtsdr.) ds. J. van Rijswijk; Spijkenisse 10.00 en 16.00 uur stud. H. van der Heiden; Sprang-Capelle 9.30 en 15.30 uur ds. A.T. Huijser; Tholen 10.00 uur ds. M. Golverdingen en 18.30 uur ds. J.J. Tanis; Urk 10.00 (bev. ambtsdr.) en 17.00 uur ds. G. Bredeweg; Veen 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. G. Pater; Vlaardingen 15.30 uur ds. H. Paul; Vlissingen 9.30 (openb.bel.) en 16.00 uur (H.D.) ds. C.G. Vreugdenhil; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. M. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. A. Schot; Westzaan 15.30 uur ds. P. Mulder; Wierden 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Woerden 10.00 en 18.30 uur stud. P.D. den Haan; Wolphaartsdijk 9.30 en 18.00 uur ds. S.W. Janse; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Zwijndrecht 9.30 en 16.30 uur ds. J. Mijnders; Zwolle 9.30 en 19.00 uur stud. W.A. Zondag.

■ DINSDAG 29 APRIL 2014

Herkingen 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Hoogeveen 19.30 uur ds. S. Maljaars; Meeuwen 19.30 uur ds. G. Mouw; Naaldwijk 19.45 uur ds. C. van Krimpen; Nieuwer ter Aa 19.45 uur stud. H.A. van Zetten; Rhenen 19.30 uur ds. F. Mulder; Soest 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. A.P. Baaijens; Tholen 19.30 uur ds. J.S. van der Net; Urk 16.00 uur (huw.bev.) ds. C. Hogchem; Zeist 14.00 uur (huw.bev.) ds. J.J. van Ekeveld.

■ WOENSDAG 30 APRIL 2014

Aagtekerke 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Barneveld-Zuid 19.30 uur (H.D.) ds. G. Beens; Benthuizen 19.30 uur ds. J. van Belzen; Berkenwoude 19.30 uur ds. J.W. Verweij; De Valk-Wekerom 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Goudswaard 19.30 uur ds. P. Melis; Hilversum 19.45 uur ds. M. Joosse; Hoedekenskerke 19.30 uur ds. A.J. de Waard; Leiderdorp 19.30 uur ds. W. Visscher; Nieuwdorp 19.30 uur ds. A. Schot; Oosterend (Texel) 19.00 uur ds. A. Verschuure; Oude-Tonge 19.30 uur ds. J. Driessen; Stad aan 't Haringvliet 19.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Werkendam 19.30 uur ds. M. Karens.

KERKDIENSTEN

■ ZONDAG 27 APRIL 2014

Aagtekerke 9.30 en 14.30 uur ds. F. Mulder en 19.00 uur ds. G.J.N. Moens; Aalst 9.00 (H.A.) en 14.30 uur ds. M. Karens; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Alphen a/d Rijn 16.30 uur ds. J. Driessen; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Amsterdam-Noord 10.00 uur ds. P. Mulder en 18.30 uur ds. B. Labee; Apeldoorn 10.00 en 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Arnhem 16.00 uur (H.D.) ds. A. Schreuder; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. L. Terlouw; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. D. de Wit; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. A.A. Brugge; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. A.J. Gunst; Berkenwoude 19.00 uur ds. R. Kattenberg; Bodegraven 10.00 uur (H.D.) ds. J.S. van der Net en 19.00 uur ds. W. Visscher; Borssele 14.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Delft 17.00 uur ds. M. Golverdingen; Deventer 10.00 uur ds. J.M. Kleppe en 18.00 uur ds. R.A.M. Visser; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. H. Hofman; Drachten 9.30 (H.A.) en 19.00 uur ds. G. Hoogerland; Ede 16.00 uur ds. A.A. Brugge; Emmeloord 9.30 uur ds. G.W.S. Mulder en 18.30 uur ds. J.M. Kleppe; Enkhuizen 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 17.30 uur ds. S. Maljaars; Enter 9.30 en 15.00 uur ds. S. Maljaars; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. P. Melis; Goudswaard 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. A. Vermeij; 's-Gravenhage 15.30 uur stud. H.A. van Zetten; 's-Gravenzande 19.00 uur ds. L. Terlouw; Haamstede 10.00 uur (openb.bel.) ds. J.J. Tanis en 18.30 uur ds. L. Blok; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur (H.D.) ds. M. Joosse; Hilversum 10.00 en 16.00

uur (openb.bel.) ds. B. Labee; Hoedekenskerke 16.30 uur ds. C. Harinck; Hoofdorp 18.00 uur ds. P. Mulder; Hoogeveen 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Hoogvliet 19.00 uur ds. J.S. van der Net; Kampen 9.30 en 15.00 uur ds. J. IJsselstein; Kamperland 14.30 uur ds. C. Sonneveld; Kapelle-Biezeling 10.00 (H.A.) en 15.00 uur ds. C.J. Meeuse; Kortgene 14.30 uur ds. A. Schot; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. C. Sonneveld; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Leiderdorp 10.00 uur ds. H. Paul; Lelystad 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. G. Mouw; Marknesse 14.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Meeuwen 18.00 uur stud. H. Brons; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; Melissant 15.00 uur ds. E. Bakker; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 uur ds. L. Blok; Mijdrecht 15.30 uur stud. P.D. den Haan; Naaldwijk 9.30 en 18.30 uur stud. H.A. van Zetten; Nieuwdorp 9.30 uur en 18.30 uur ds. A.J. de Waard en 14.00 uur ds. S.W. Janse; Nieuwer ter Aa 10.00 en 15.30 uur ds. G. Beens; Nieuwerkerk 15.00 uur ds. L. Blok; Nieuwe-Tonge 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. J. van Belzen; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. J. van Rijswijk; Nisse 14.30 uur ds. A.J. de Waard; Nunspeet 15.00 uur stud. W.A. Zondag; Ooltgensplaat 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Laar; Oosterend (Texel) 11.30 en 16.30 uur ds. K. Boeder; Oostkapelle 9.30 en 15.00 uur (H.D.) ds. G.J. van Aalst; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Oud-Beijerland 15.00 uur ds. J. van Belzen; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. E. Bakker; Oudemirdum 9.30 en 14.30 uur ds. J. Schipper; Oude-Tonge 15.00 uur ds. J. van Laar; Poederoijen 9.30 en 18.30 uur ds. M.J. van Gelder; Poortugaal 9.30 uur ds. C. Neele; Puttershoek 19.00 uur (bev. ambtsdr.) ds. M. Joosse; Rhenen 15.30 uur ds. G. van Manen; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 en

■ DONDERDAG 1 MEI 2014

Delft 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Dinte-
loord 19.30 uur ds. J.J. Tanis; Ede 14.45
uur (huw.bev.) ds. G.M. de Leeuw; 's-
Gravenzande 19.45 uur ds. M. Joosse;
Hendrik-Ido-Ambacht 14.00 uur (huw.
bev.) ds. M. Joosse; Hoofddorp 19.45 uur
ds. J.W. Verweij; Krabbendijke 19.30 uur
(tijdrede) ds. J.J. Tanis; Leerdam 19.30 uur
ds. J. Schipper; Nieuwe-Tonge 19.30 uur
ds. L. Terlouw; Ooltgensplaat 19.30 uur
ds. W.J. Karels; Oostvoorne 19.30 uur ds.
G.J.N. Moens; Ouddorp 19.30 uur ds. C.
van Ruitenburg; Ridderkerk-Slikkerveer
19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Rotterdam-
IJsselmonde 19.30 uur ds. A. Vermeij;
Sliedrecht 15.00 uur (huw.bev.) ds. A.T.
Huijser; Veenendaal 14.00 uur (huw.bev.)
ds. B. Labee; Wageningen 19.30 uur ds.
J.M.D. de Heer; Zwolle 19.30 uur ds. J.J.
van Eckeveld.

■ VRIJDAG 2 MEI 2014

Goes 14.30 uur (huw.bev.) ds. C.J. Meeu-
se; Krabbendijke 18.30 uur (huw.bev.) ds.
C. Sonneveld; Opheusden 14.45 uur (huw.
bev.) ds. G.M. de Leeuw; Sliedrecht 14.00
uur (huw.bev.) ds. A.T. Huijser; Yerseke
14.30 uur (huw.bev.) ds. C. van Krimpen.

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 27 APRIL 2014

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alk-
maar) 10.00 uur evang. G. Baan; Amster-
dam (Looiersgracht 70) 10.30 uur ds. J.B.
Zippo en 17.00 uur evang. J. Krijgsman;
Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30
uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden
(Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur
evang. S. de Visser; Merkssem (Jaak de
Boeckstraat 21-23, Merkssem) 10.00 uur
evang. A. van Setten; Tilburg (Offen-
bachstraat 105) 10.00 uur evang. H.J. van
den Boogaart en 18.30 uur ds. A.T. Huij-
ser.

Voor alle in dit nummer genoemde
toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

GARDEREN te huur vak.woning
8 pers. Comfort, rust, privacy,
zwembad, speelplaats.
Tel. 0648929197

VAN STAVEREN
Begrafenisverzorging
Sumatrastraat 11 ~ 2405 EM Alphen aan den Rijn
Dag en nacht bereikbaar, in elke regio
(0172) 23 33 38
Wij verzorgen alleen begravenissen

*Zie, Ik heb u in de beide handpalmen gegraveerd;
uw muren zijn steeds voor Mij.*

Jesaja 49 : 16

Met groot verdriet delen wij u mee dat de Heere uit dit leven heeft weggenomen mijn innig geliefde vrouw, onze lieve, zorgzame moeder en oma

Adriana Mulder - Kersseboom

Gouda, 5 september 1952

Rotterdam, 18 april 2014

Wij gedenken haar in diepe erkentelijkheid voor wat de Heere ons in haar schonk. Bovenal daar de Heere in haar leven blijken gaf van Zijn ondoorgroen-
delijke genade in Christus.

Geldermalsen: P. Mulder

Zoetermeer: Wim en Christina
*Jacoline en Gerard, Peter, Anne-Rieke,
Berthilde, Johanneke, Wytske*

Capelle aan den IJssel: Peter en Marleen
Rianne, Peter, Niels

Sliedrecht: Fijke en Martine
*Corlinde, Peter, Anne-Ruth,
William, Marnix*

Gouda: Bertine en Sjaco
Dorine, Henk-Jan, Peter

In liefde gedenken wij Gert Jan (17 september 1975 - 30 oktober 1975).

Tunnelweg 18, 4191 KJ Geldermalsen

Er is gelegenheid tot condoleren donderdag 24 april van 19.30 tot 21.30 uur in de zaal van de Bethelkerk, Laan van Leeuwenstein 10 te Geldermalsen.

De rouwdienst zal gehouden worden Deo Volente vrijdag 25 april om 13.00 uur in bovengenoemd kerkgebouw, waarna de begrafenis omstreeks 15.00 uur zal plaatshebben op de Algemene Begraafplaats aan de Lange Akker te Geldermalsen.

Indien u de rouwdienst wenst bij te wonen, wordt u uitgenodigd uiterlijk om 12.45 uur in de Bethelkerk aanwezig te zijn.

Geen bloemen

*D'eenvoudigen wil God steeds gadeslaan;
'k Was uitgeteerd, maar Hij zag op mij neder.
Keer, mijne ziel, tot uwe ruste weder;
Gij zijt verlost; God heeft u welgedaan.*

Psalm 116 : 4 (ber.)

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Tricht-Geldermalsen geeft met droefheid kennis, dat de Heere in de hope des eeuwigen levens, uit het midden van onze gemeente heeft weggenomen

Mevrouw A. Mulder - Kersseboom

echtgenote van Ds. P. Mulder

in de leeftijd van 61 jaar.

In dankbaarheid gedenken wij haar grote betrokkenheid bij onze gemeente. De Heere sterke onze geliefde dominee met zijn kinderen en kleinkinderen en verdere familie in deze zo moeilijke weg, en heilige de roepstem aan ons aller hart.

Kerkenraad Gereformeerde Gemeente

Tricht-Geldermalsen: B. Stam, *preses*
G.J. van Zijl, *scriba*

Geldermalsen, 18 april 2014

Met droefheid delen we u mede dat door de Heere van ons is weggenomen onze geliefde ambtsbroeder, de heer

Anthonij Johannes van der Sluijs

Vanaf 7 oktober 2010 heeft hij onze gemeente als ouderling met de hem geschonken gaven, met liefde en getrouwheid mogen dienen.
Sterke de Heere zijn kinderen, kleinkinderen en onze gemeente met dit verlies.

Gereformeerde Gemeente Oude Tonge,
W. van der Sluijs, *scriba*

Oude Tonge, 15 april 2014

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Poortvliet geeft met leedwezen kennis dat overleden is, in de Hope des Eeuwigen Levens, de heer

Jan Pieter Geluk

in de leeftijd van 82 jaar.

Van 3 april 1964 tot 20 juni 1965 als diaken en vanaf 20 juni 1965 tot aan zijn overlijden als ouderling, heeft hij in alle getrouwheid en met de liefde van zijn hart, de gemeente gediend. Hij is nu in mogen gaan in de rust, die er overblijft voor het volk van God.

De Heere sterke de bedroefde weduwe met haar kinderen, klein- en achterkleinkinderen en heilige deze roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad, H. Jansen, preses
M.A. Jansen, *scriba*

Poortvliet, 12 april 2014

TE KOOP RIJSEN Roelf Bosmastraat 88

Op fraaie locatie nabij bos en alle voorzieningen gelegen uitgebouwde hoekwoning met carport en een voor minder validenaangepaste aanbouw met ruime slaapkamer en badkamer. Ruime tuin met schuur en tuinhuis. Vraagprijs € 224.000,= kk.
Info en foto's:
www.vanbrusselmakelaardij.nl
tel. 0548-518605.

Te huur 4 pers stacaravan in mooie fietsomgeving van kasteel Staverden, **Elspeet**.
info: jadewitte@solcon.nl
Tel 0113-573937

KOOTWIJKERBROEK:

Woning te huur. Jonge vrouw of jong stel. Tel. 06-12929880

Jonge vrouw zoekt huurwoning in Gouda. Tel 06-45445051

Te Koop chalet op rustig park waar de zondagsrust in ere wordt gehouden nabij heide, bos en centrum van Putten. Met zon en schaduw op de kavel. In de chalet zit een inbouwkeuken met vaatwasser en magnetron, toilet en douche met aansluiting voor wasmachine. woonkamer en 2 slaapkamers. Tevens voorzien van centrale verwarming en isolatie en dubbel glas waardoor het chalet zomer en winter gebruikt kan worden, voor recreatie. Met parkeerplaats op de kavel. Chalet staat op eigen grond (ongeveer 300m²) en er is overdrachtbelasting verschuldigd KK. Het chalet kan ook zonder eigen grond gekocht worden.
Voor info: 06- 53 64 80 49

De Betuwehof Zorg Dagbesteding ouderen - Achterberg

contact: Bert of Julia Hak
tel: 0317 -6 18 18 0
info@betuwehof.nl
www.betuwehof.nl

GELDERMALSEN: Wij verhuren 2 etages van onze vrijstaande woning. Per 1 mei vrij: KAMER, SL. K., nu MET EIGEN KKN.,DOUCHE, INGANG EN VEEL VOORZIENINGEN. Vlakbij station. All in € 450,-. tel.: 0623180982

Leerl. verpleegkundige Groene Hart Ziekenhuis zoekt per juli 2014 een **kamer met eigen voorzieningen in Gouda of wijde omtrek**. Reactie: leerlinghz@gmail.com

Thuiszorg aangeboden voor ouderen. Dag- nacht of 24-uurs zorg door ZZP-er.
Regio Utrecht en Gelderland.
Inlichtingen tel.0648332669

Jonge vrouw (24 jr) zoekt zelfst. woonruimte in Amsterdam e.o.
Tel: 0180-620557 of 2gb89@gmail.com

Studente zkt kamer (omgeving) Wageningen m.i.v. 1 sept.
Tel 0184-689720

Per 1 Juli **TE HUUR** in **OPHEUSDEN:**
Huisje voor 1 of 2 personen; Kamer, keuken, sl.kamer, douche/wc.
Nette bewoning vereist.
Mail: familietijssen@kliksafe.nl
of mob: 0652245027.

Te huur in **Nunspeet**, onze 3/4 pers. chalet met C.V. en van veel gemakken voorzien. Kijk voor info op: www.anneroos-nunspeet.nl
of bel 0341-750380.

4 -6 p vakhuis **VELUWE** (Stroe) Meivak. + wk 24-28 + 30 nog vrij
Rust & ruimte 06-21420647
of mail molshoop@solcon.nl

*** NIEUW: ERMELO ***
Betaalbare vakantie bungalow. Met veel fiets- en wandel mogelijkheden, op korte afstand van het dorp. Geschikt voor max. 6 pers. plus evt. baby.
Kijk snel op www.cottagehuren.nl
of bel: 0570-513944 / 0616546054

NIEUW!

*"En de eilanden zullen naar
Zijn leer wachten"*

Het afscheid van Ds. J. van
Belzen van Urk en zijn
bevestiging en intrede in
Oosterland,

€ 3,75

Prijs
Is excl.
verzendkosten

88 pag.

Bestellen:
0111-643177 of
fam.stouten@kliksafe.nl

Reformatische vereniging voor ouders bij wie tijdens de
zwangerschap of kort na de geboorte kind(eren) zijn overleden

www.indeknopgebroken.nl
info@indeknopgebroken.nl • telefoon: 06 - 49 49 94 99

Vakantie Oostenrijk:

Te huur: luxe Chalet en
Appartementen 2-9 pers.,
in omg. Saalbach-Hinterglemm /
Zell am See,
Info: 0180-322181 / 06-51166845

Praktijk den Uijl

biedt hulp vanuit een Bijbelse visie
aan kinderen, jongeren
en volwassenen bij o.a.:

- Verlies- en rouwverwerking
- Seksueel misbruik en seksverslaving
- Opvoedingsvragen en opvoedingsondersteuning
- Laag zelfbeeld en faalangst
- Problemen binnen huwelijk, gezin en/of relatie
- Weinig zelfvertrouwen
- Arbeidsproblemen en burn-out
- Vragen rondom persoonlijkheid en gedrag
- Talent en hoogbegaafd
- Andere problemen waar u mee 'zit' en over wilt spreken

Praktijk den Uijl
psychosociale hulpverlening
& contextuele therapie

Wormerhoek 14M
2905 TX Capelle a/d IJssel
010 - 7 411 411
06 43 85 85 08
info@praktijkdenuijl.nl

Gespreklocaties in Capelle a/d IJssel, Barneveld en Yerseke
www.praktijkdenuijl.nl

Vakantiewoning te huur
Landelijk op een terp gelegen vak/
aanleunwoning tussen Oldebroek
en Kampen. Wnk met open keuken,
1 slp kamer met badk en toilet.
Kinderled. aanw. Foto's op aanvraag.
Huur € 175, per wk.
06-44857660

Welk stabiel en geduldig echtpaar
zonder kinderen, of volwassen
kinderen in de Alblasserwaard of
Krimpenerwaard kan onze 14 jarige
zoon met (gedrags-) problemen in
huis nemen. Dit voor min. een half
jaar en max. een jaar.
Reactie's wiboko79@gmail.com

Verenigingen

Kerkenraad

Groepen

Families

Ontdek de
natuur o.l.v.
een natuurgids:
T 0345-610963

Meer info: www.natuurwandeling.net

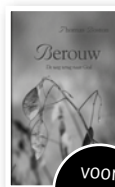
Woonzorgcentrum "Huize Marijke"
in Doorn is een kleinschalige
woonvorm waar we zorg bieden aan
zo'n 10 tot 15 bewoners.

Wij hebben momenteel kamers vrij,
ook evt. voor een echtpaar.

Kijk op www.huize-marijke.nl
of bel met Arie Boogaard 06-43984714

Wij openen

D.V. 1 mei in Sliedrecht, Kerkbuurt 30

Th. Boston
Berouw

van € 22,90

voor
€ 6,95

G. Voetius
**Bron van
troost**

van € 15,90

voor
€ 4,95

P. White
**Jungledokter
en de geheim-
zinnige ziekte**

van € 6,95

voor
€ 2,95

■ BIJBELS ■ THEOLOGIE ■ ROMANS ■ KINDERBOEKEN
■ CD'S ■ WENSKAARTEN ■ ISRAËLPRODUCTEN

Deze openingsaanbiedingen zijn alleen geldig van 1 t/m 10 mei

webshop: www.goedeboeken.nl

Voor al uw
reformatische boeken

goedeboeken
Inkoop | verkoop | taxatie

Nieuw en tweedehands

Kerkbuurt 30 Sliedrecht T 0184-769003
Van Baerlehof 40 Hendrik-Ido-Ambacht T 078 681 6867
E info@goedeboeken.nl

RST
Zorgverleners

Kraamzorg

“Die eerste kraamdagen vergeet ik nooit meer”

Kraamzorg door medewerkers met een reformatorische identiteit, dat is **een vertrouwd idee**. Meer informatie? www.rstzorg.nl of bel 0342-42 23 24.

RST Zorgverleners biedt ook **huishoudelijke hulp** en **verpleging & verzorging**

Tot de zomervakantie naar Texel...

WEEKEND/MIDWEEK **€119***
WEEK **€149***

De Verrassing
Burgsluispark

www.deverrassing.nl of bel 0222 31 89 06
* Vanafprijs, geldig tot de zomervakantie 2014

AANDACHT VOOR AMBTS-KLEDING

Speksnijder AANDACHT VOELT BETER
MODE

www.speksnijder.nl Bergambacht - Veenendaal - Kampen

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
G. WEGENAAR

Tel.: (0318) 526641
Bgg.: (06) 53638114
24 uur per dag bereikbaar

Buurtlaan West 26
3905 JR Veenendaal

Wij verzorgen uitsluitend begrafenissen
www.wegenaar.nl

tollenaar
BEGRAFENISVERZORGING

Regio Zeeland: 0115 - 61 25 54 / 06 - 18 14 80 08
Bestel via onze nieuwe website de gratis brochure: 'Bevel aan uw huis', of vraag een vrijblijvende offerte aan.

Wij verzorgen alleen begrafenissen

www.bvtollenaar.nl

SHG biedt u passende zorg

Uitgaande van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland biedt de SHG zorg die aansluit bij uw manier van leven. Bijbelse normen en waarden vormen daarin de basis voor uw en onze dagelijks levenshouding en mediagebruik.

Kraamzorg
Bel 0187 - 48 91 73
b.g.g. 0342-492155
ma - vr: 9.00-11.00 uur
en van 13.00-15.00 uur
vr: ook van 19.00-21.00 uur

Thuiszorg
Bel 0166 - 65 26 05
ma - vr: 9.00-11.00 uur
vr: ook van 19.00-21.00 uur

SHG
DE GRATIS ZORGBROCHURE ZENDEN WIJ U GRAAG TOE

Alle nieuwe titels
www.derooboeken.nl
078 - 6124081

Fides
praktijk voor hulpverlening en diagnostiek

Een vertrouwd adres voor hulp aan kinderen, jongeren en volwassenen vanuit een Bijbelse visie.

Wij bieden o.a. hulp bij:

- Opvoedingsvragen
- Relatie- of werkproblemen
- Sombereheid, angst, piekeren
- Psychische klachten
- Gezinsproblemen
- Identiteits- en andere vragen

U kunt bij ons ook terecht voor psychologisch onderzoek, indicatieaanvragen en onderzoek, begeleiding en training van mensen met een verstandelijke beperking.

Bel voor informatie of aanmelding
Tel. 0342 - 41 99 77
Van Breugelplantsoen 1
3771 VM Barneveld
www.fideshulpverlening.nl

KLASSIEKE ORGELS...

Johannus Eminent
Domus Monarke
Cantilena enz.

Ruime ervaring in zaal- en kerkorgels

Stolk orgels

NIEUWERKERK A/D IJSSEL
Vrijheidslaan 55 - tel. (0180) 31 56 52
www.stolkorgels.nl

Krabbedijkje
Nederhemert Nrd.
Papendrecht

Dorst
BEGRAFENISVERZORGING

Molenpad 4
4696 BP Stavenisse
Telefoon: 0166 - 69 74 38
Mobiel : 06 -10 64 28 07
www.dorstbegrafeniszorg.nl

Wij verzorgen alléén begrafenissen

HARKES
Begravenissen

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop
www.harkesbegravenissen.nl

Wij verzorgen alleen begrafenissen

0172 - 21 21 22

kina
begravenisverzorging

D.W. Schipper **010-458 31 12**
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman **0182-58 39 32**
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

HELPT U MEE DE WAARHEID TERUG TE BRENGEN IN DUITSLAND?

Wij weten de weg om uw gaven daar goed te besteden!
Zie onze website www.svvhed.org voor informatie of bel 0345-58 08 10.
Voor giften NL35 ABNA 0548 9879 20.

STICHTING VRIENDEN VAN
HEIDELBERG & DORDRECHT

Lone (6) moet zonder ouders verder

De zesjarige Lone heeft geen vader meer. Haar moeder is zo ziek dat ze niet voor Lone kan zorgen. Dankzij de hulp van Stéphanos heeft Lone weer een thuis en kan ze naar school. Stéphanos helpt (wees)kinderen in Malawi en Zambia met (Bijbel)onderwijs, voedsel, kleding, medische zorg en opvoeding.

Maak nu uw jubileumgift over op
IBAN NL74 RABO 0335 3074 50 t.n.v. Stéphanos, Hendrik Ido Ambacht

Voor sponsoring van een weeskind bel 038 - 385 79 66 of mail adoptie@stephanos.nl.
Voorlichting: voorlichting@stephanos.nl.

Wij bevelen het werk van Stéphanos van harte aan!

ds. A.A. Brugge	ds. A. den Hartog	dh. D.J. Schouten
ds. D.J. Budding	ds. L.M. Jongejan	mr. C.G. van der Staaij
ds. G. Clements	ds. J. Joppe	ds. K. Visser
ds. A.A. Egas	ds. M. Klaassen	ds. W. van Vlastuin
ds. L. Groenenberg	ds. L.W. van der Meij	ds. H. Zweistra

Stichting Stéphanos, Adrianastraat 31,
2225 NV Katwijk aan Zee, tel. 071 - 401 69 30
info@stephanos.nl, www.stephanos.nl

TE KOOP TEGEN SCHERPE PRIJS

Royale 6-persoons **bungalow**
in de bossen van Beekbergen
Eigen bostuin; klein, rustig park
Info: 055-5786893 / 06-47004637
www.vakantiehuisverkoop.nl

Elspeet Ger. Gem.

DV za. 26 april (Koningsdag)
Psalmzangavond 19.30 u
Organist: Pieter Heykoop
Med. Ds. G. van Manen
Coll. Dep. Evangelisatie

愛之神

GEEF

voor Christelijk (vervolg)onderwijs in China

Helpt u mee om te voorzien in de grote behoefte aan christelijk onderwijs? Dit kan mede dankzij uw hulp.
Bel voor info en/of voorlichting: 06-200 13 173

Stort uw gift op: NL56 RABO 0347 3760 29
t.n.v. Hudson Taylor/SBHC te Rhenen.

HUDSON TAYLOR

Stichting Bijbelse Hulpverlening China

WWW.HUDSONTAYLOR.NL

Onderwijs | Lectuur | Toerusting | Diaconaat

De Saambinder Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:

ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur:

ds. C. Neele

Meditaties aan:

ds. C. Neele,
Egge 28, 3171 DE Poortugaal,
tel. 010-5017707
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd:

Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór
de datum van verschijning van De Saam-
binder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:

Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk
donderdag** vóór de week van
verschijning aangeleverd te zijn.
Rouwadvertenties **uiterlijk
maandagmorgen 9 uur**.

Advertenties € 1,05 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De
Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 12,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 24,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres

Noord-Amerika:

Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188,
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
e-mail: purlin@sympatico.ca

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijk-
heid betreffende de inhoud van de advertenties
en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Open avond

13 mei 2014

deeltijdstudies en masters

Driestar hogeschool

Driestar educatief

Pabo
Pedagogiek
Leraar voortgezet onderwijs

Master Leren en innoveren
Master Special educational needs
Master Educational leadership

Kijk op www.driestar-hogeschool.nl/open-avond

GESELECTEERD VOOR HET KERKELIJK JAAR

ds. E. Venema
**BIJ DEN KELK
DES HEILS**

Deel 1 bevat drie adventspreken, drie kerstpreken, een oudejaarsavondpreek en een nieuwjaarspreek.

Deel 2 bevat eveneens acht preken: vier voor de lijdenstijd, één voor goede vrijdag, en drie voor pasen.

Deel 3 bevat ook acht preken, twee voor hemelvaart, twee voor weeszondag, drie voor pinksteren en één voor de zondag na pinksteren
Geb. 145 blz., per deel

12,90

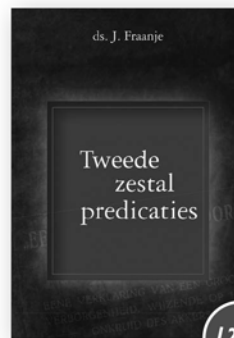

ds. G. van Reenen
**PAKKET
FEESTSTOFFEN**

Eerste bundel Feeststoffen bevat acht preken voor Advent en Kerst. Geb. 171 blz. **14,50**

Tweede bundel Feeststoffen bevat drie paaspreken, een hemelvaartspraak, weeszondag en drie pinksterpreken.
Geb. 182 blz. **14,50**

Bijzonder geschikt
voor leesdiensten
en voor
persoonlijk gebruik.

ds. J. Fraanje
**TWEDE ZESTAL
PREDICATIES**

Dit deel bevat een goede vrijdagpreek, twee paaspreken, een hemelvaartspraak en twee pinksterpreken.
Geb. 174 blz.

12,50

ds. P. Melis
**VERWACHT, GEKOMEN,
BELEDEN**

Tien pastorale preken voor de periode tussen advent en pinksteren, en een voorbereidingspreek op het te houden Heilig Avondmaal.
Geb. 159 blz.

14,90

Gebr. Koster

Nairacstraat 17, 3771 AW Barneveld
Tel. (0342) 41 69 86

www.gebrkoster.nl